

LearnersMot

*How to Trigger Primary Motivation for Learning
in Low-Educated Adults Using ICT Tools*

**ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΙΚΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ ΣΤΑ
ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΕΡΓΟΥ LEARNERSMOT**

**ΓΙΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΥΣ ΠΟΥ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΤΟ
ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΜΕ ΧΑΜΗΛΟ
ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ**

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Εκπαιδευτικό Προγραμμα Αλφαριθμητισμού - Εκπαιδευτικό πρόγραμμα μικτής μάθησης στα πλαίσια του ευρωπαϊκού έργου learnersmot για παιδαγωγούς που δραστηριοποιούνται στο χώρο της εκπαίδευσης ενηλίκων με χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης και δεξιοτήτων - Ένα εγχειρίδιο που δημιουργήθηκε από τους εταίρους του έργου **LearnersMot**.

Εκδότης: *Edensol, που εκπροσωπείται από την Olena Korzhukova*

Συντάκτες: *Ana Isabel Herranz Zentarski, Dušana Findeisen*

Συγγραφείς: *Ana Isabel Herranz Zentarski, Ana Krajnc, Antonella Tozzi, Biserka Neuhold Hlastec, Chara Triteou, Darja Lužnik, Dušana Findeisen, Olena Korzhukova*

Βιβλιοκριτικοί: *Prof.Dr. Nives Ličen, Dr. Petra Javrh*

Σχεδιασμός: *Edensol*

©: *Edensol*

Η παρούσα δημοσίευση του έργου LearnersMot χρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ana Isabel Herranz Zentarski, Ana Krajnc, Antonella Tozzi,

Biserka Neuhold Hlastec, Chara Triteou, Darja Lužnik,

Dušana Findeisen, Olena Korzhukova

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΛΦΑΒΗΤΙΣΜΟΥ

**ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΙΚΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ ΣΤΑ
ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΕΡΓΟΥ LEARNERSMOT
ΓΙΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΥΣ ΠΟΥ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΤΟ ΧΩΡΟ
ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΜΕ ΧΑΜΗΛΟ ΕΠΙΠΕΔΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

I –ΤΟ ΕΡΓΟ LEARNERSMOT	1
II – ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	4
III – ΠΩΣ ΝΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΕΤΕ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	7
Μάθημα 1.	11
Ο αλφαριθμητισμός και αναλφαριθμητισμός σήμερα και οι λειτουργικά αναλφάβητοι μαθητευόμενοι	11
Μάθημα 2	21
Πώς να προσεγγίσετε ενήλικες σε κατάσταση λειτουργικού αναλφαριθμητισμού	21
Μάθημα 3	31
Από την ακρόαση και την ομιλία στη γραφή. Βασικές δεξιότητες	31
Μάθημα 4	43
Αφήγηση ιστοριών- μια απαραίτητη μέθοδος για την ενίσχυση κινήτρων.....	43
Μάθημα 5	49
Η εμφύχωση ως το πρώτο βήμα για την ενεργοποίηση βασικών κινήτρων σε μαθητευόμενους με χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης	49
Μάθημα 6	54
Οργάνωση του μαθησιακού περιβάλλοντος, το πότε και το πώς.	54
Μάθημα 7	60
Μαθαίνοντας πώς να μαθαίνω	60
Μάθημα 8	65
Εργαλεία ΤΠΕ στην εκπαίδευση ενηλίκων	65
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	73
Επιπρόσθετες πηγές.....	73
ΑΠΑΝΤΗΣΗ	74

I –ΤΟ ΕΡΓΟ LEARNERSMOT

Το έργο "How to Trigger Primary Motivation for Learning in Low Educated Adults Using ICT Tools" στοχεύει στην ενδυνάμωση των εκπαιδευτών ενηλίκων με γνώσεις και δεξιότητες που είναι απαραίτητες για τη μεγαλύτερη εμπλοκή ατόμων με χαμηλή εξειδίκευση και χαμηλά επαγγελματικά προσόντα στη δια βίου εκπαίδευση μέσω αποτελεσματικής καθοδήγησης και παρότρυνσης.

Προκειμένου να επιτευχθεί αυτό, διαφορετικές στρατηγικές και τεχνικές κινητοποίησης θα παρέχονται σε εκπαιδευτές ενηλίκων οι οποίοι με τη σειρά τους θα τις δοκιμάσουν στα κέντρα εκπαίδευσης ενηλίκων στις χώρες-εταίρους.

Επιπρόσθετα, προκειμένου τα εκπαιδευτικά εργαλεία του έργου να είναι προσβάσιμα σ' ένα διεθνές κοινό, θα δημιουργηθεί μια ανοικτή εκπαιδευτική πλατφόρμα με διαδραστικές πηγές για εκπαιδευτές ενηλίκων και άλλους επαγγελματίες. Θα περιλαμβάνει βιβλιογραφία που αφορά τον αλφαριθμητισμό, την κινητοποίηση, τη μάθηση, και στρατηγικές διδασκαλίας σε εθνικό επίπεδο στις γλώσσες των εταίρων. Επίσης, βέλτιστες πρακτικές στον τομέα της διδασκαλίας βασικών δεξιοτήτων σε ενήλικες εκπαιδευόμενους κι ένα διαδικτυακό διαδραστικό εγχειρίδιο των υφιστάμενων στρατηγικών κινητοποίησης που χρησιμοποιούνται από εκπαιδευτές ενηλίκων οι οποίοι εργάζονται με ενήλικες εκπαιδευόμενους χαμηλού μορφωτικού επιπέδου.

Για να επιτευχθεί αυτό, το έργο ολοκλήρωσε τις ακόλουθες δραστηριότητες:

Εκπόνηση μιας Ευρωπαϊκής Έκθεσης για τους εκπαιδευτές ενηλίκων που δραστηριοποιούνται στον τομέα του χαμηλού αλφαριθμητισμού (λειτουργικού αναλφαριθμητισμού). Οι εταίροι του προγράμματος LearnersMot διεξήγαγαν έρευνα σχετικά με την εκπαίδευση ενηλίκων με χαμηλή εξειδίκευση και χαμηλά επαγγελματικά προσόντα στις χώρες τους. Τα αποτελέσματα των ερευνών από κάθε χώρα συγκρίθηκαν και ερμηνεύτηκαν σε μια ενιαία ευρωπαϊκή έκθεση. Οι στόχοι της διεξαγωγής έρευνας στις χώρες-εταίρους ήταν οι ακόλουθοι:

- ✓ να εξεταστεί κατά πόσο υπάρχει επίγνωση της ύπαρξης, της σημασίας και της φύσης του λειτουργικού αναλφαριθμητισμού στις επιλεγμένες χώρες

- ✓ Να εξεταστεί σε ποιο βαθμό οι εκπαιδευτές ενηλίκων θεωρούν ότι η εκπαίδευση αναλφάβητων ατόμων είναι μοναδική και διαφορετική από άλλες ομάδες στόχους στην εκπαίδευση ενηλίκων
- ✓ να εξεταστεί σε ποιο βαθμό αντιμετωπίζεται ο λειτουργικός αναλφαβητισμός σε επιλεγμένες Ευρωπαϊκές χώρες μέσω ειδικών μορφών εκπαίδευσης για εκπαιδευτές ενηλίκων
- ✓ να σκιαγραφηθεί η εικόνα των βασικών αναγκών των εταίρων στον τομέα αυτό
- ✓ να εντοπιστούν τα χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων με χαμηλό αλφαβητισμό
- ✓ να εξεταστούν οι υπάρχουσες στρατηγικές για την παρακίνηση των ατόμων χαμηλού αλφαβητισμού
- ✓ να εντοπιστούν οι διαφορετικοί τύποι εκπαιδευτικών διαδικασιών που εφαρμόζονται
- ✓ να εντοπιστούν οι μέθοδοι που χρησιμοποιούνται σ' αυτό το είδος εκπαίδευσης

Πακέτο για Εκπαιδευτές Ενηλίκων που αποτελείται από τρία μέρη: μια βιβλιοθήκη με βιβλιογραφικές πηγές, μια συλλογή βέλτιστων πρακτικών, κι ένα διαδραστικό Εγχειρίδιο.

Βιβλιοθήκη με βιβλιογραφικές πηγές: Μια συλλογή από εθνικές μελέτες και υπάρχουσες διαδικτυακές πηγές που αφορούν τον αλφαβητισμό, στρατηγικές παρότρυνσης, διδασκαλίας και μάθησης, τόσο στην Αγγλική γλώσσα, όσο και στις επίσημες γλώσσες των εταίρων.

Βέλτιστες Πρακτικές: Μια συλλογή βέλτιστων πρακτικών στον τομέα της διδασκαλίας βασικών δεξιοτήτων σε διαφορετικές ομάδες ενηλίκων με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένων παραδειγμάτων που αναπτύχθηκαν από τους ίδιους τους εταίρους του έργου ή περιπτώσεων όπου οι ίδιοι οι εταίροι γνωρίζουν και έχουν βιώσει.

Διαδραστικό εγχειρίδιο με τις υπάρχουσες στρατηγικές παρότρυνσης που χρησιμοποιούνται από εκπαιδευτές ενηλίκων που εργάζονται με άτομα χαμηλής εξειδίκευσης και χαμηλών επαγγελματικών προσόντων, το οποίο αναπτύχθηκε με τη συνεισφορά όλων των εταίρων του έργου.

Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα Μικτής Μάθησης για εκπαιδευτές/παιδαγωγούς. Ο στόχος του προγράμματος είναι η ενδυνάμωση των εκπαιδευτών ενηλίκων με επαγγελματικές

δεξιότητες, προσφέροντάς τους θεωρητική και πρακτική γνώση που είναι απαραίτητη για να παροτρύνουν άτομα με χαμηλή εξειδίκευση και χαμηλά επαγγελματικά προσόντα να παραμείνουν στη δια βίου εκπαίδευση .

II – ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Αγαπητοί συμμετέχοντες, θα έχετε σίγουρα αναρωτηθεί πώς μπορεί να μοιάζει ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα για τον αλφαριθμητισμό; Πώς να προσεγγίσετε το ζήτημα του αναλφαριθμητισμού και τους ενήλικες με χαμηλό επίπεδο μόρφωσης που θα ήθελαν να αναπτύξουν τις δεξιότητες ομιλίας, γραφής, καθώς και τις γνωστικές και πολιτισμικές τους δεξιότητες; Οι συγγραφείς αυτού του εκπαιδευτικού προγράμματος έχουν κάνει τις ίδιες ερωτήσεις στον εαυτό τους, διερωτώμενοι τον τρόπο με τον οποίο θα αναπτύξουν ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα ξεκινώντας από τις θεωρίες. Θεωρίες που αφορούν τα συναισθήματα των μαθητευόμενων, τις γλωσσικές του ικανότητες, τη διαδικασία σκέψης και εκμάθησης, και τη δική τους αίσθηση κοινωνικής δικαιοσύνης. Αυτό που επίσης διερωτούνταν είναι τον τρόπο με τον οποίο να μετατρέψουν αυτό το εκπαιδευτικό πρόγραμμα σε μια ευχάριστη και αξιόλογη μαθησιακή εμπειρία για μαθητευόμενους και εκπαιδευτές ενηλίκων.

Τις τελευταίες δεκαετίες, σημειώθηκαν πολλές σημαντικές κοινωνικές αλλαγές (ψηφιοποίηση, αυτοματοποίηση, ρομποτισμός, παγκοσμιοποίηση) οι οποίες πρέπει να αντικατοπτρίζονται στα προγράμματα αλφαριθμητισμού. Σε τέτοιες περιπτώσεις, δεν προκαλεί έκπληξη το γεγονός ότι αυτό το μάθημα που προσφέρουμε στους εκπαιδευτές ενηλίκων μπορεί να εφαρμοστεί τόσο διαδικτυακά, όσο και πρόσωπο με πρόσωπο.

Όσο αφορά τη σημερινή οικονομία, οι εταιρίες συνεχίζουν να προσαρμόζονται στις αλλαγές. Τα επαγγέλματα και ο αυστηρός διαχωρισμός εργασίας είναι όλο και λιγότερο παρόντες. Σήμερα, οι περισσότεροι εργαζόμενοι πρέπει να εκτελούν μια ποικιλία καθηκόντων είτε ατομικά είτε ομαδικά, εφόσον η παλιά ιεραρχία των εργασιών και καθηκόντων έχει εξαληφθεί. Επίσης, οι εταιρίες είναι ολοένα και περισσότερο προσανατολισμένες στον πελάτη και την εξυπηρέτηση, γεγονός που απαιτεί τόσο τους εργαζόμενους όσο και αυτούς που λαμβάνουν αποφάσεις να επιδεικνύουν υψηλό επίπεδο ευελιξίας και προσαρμογής στις αλλαγές. Εάν δεν είναι σε θέση να προσαρμοστούν, η εργασία τους και η εταιρία βρίσκονται σε κίνδυνο. Τα προγράμματα αλφαριθμητισμού είναι εκεί για να βοηθήσουν στην αποφυγή της περιθωριοποίησης των εργαζομένων και της εταιρίας.

Σε μια τέτοια περίπτωση, είναι αδύνατον να στηρίζεται κανείς μονάχα στους πιο μορφωμένους εργαζόμενους. Αντιθέτως, τα άτομα που λαμβάνουν αποφάσεις πρέπει να εμπιστεύονται όλους τους εργαζομένους, συμπεριλαμβανομένων των πιο ευάλωτων, καθώς και των ατόμων με χαμηλό επίπεδο μόρφωσης και δεξιοτήτων. Πρέπει να είναι βέβαιοι πως αυτοί οι εργαζόμενοι μπορούν να βελτιωθούν και έχουν δυνατότητες τις οποίες δεν έχουν ανακαλύψει ακόμη, και τις οποίες μπορούν να αναπτύξουν μέσω εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Αυτό το εκπαιδευτικό πρόγραμμα απευθύνεται άμεσα σε εκπαιδευτές ενηλίκων που συμμετέχουν σε προγράμματα αλφαριθμητισμού για εργαζομένους ενήλικες με χαμηλό επίπεδο μόρφωσης και δεξιοτήτων και έμμεσα σε ενήλικες μαθητευόμενους με χαμηλό επίπεδο μόρφωσης και δεξιοτήτων γενικότερα. Εδώ, το επίκεντρο βρίσκεται στον “εργαζόμενο” που σημαίνει ότι τα προγράμματα αλφαριθμητισμού, σχεδιασμένα από εκπαιδευτές ενηλίκων για κάθε ομάδα μαθητών, θα επικεντρωθούν ταυτόχρονα στις ανάγκες των εργαζομένων, εργοδοτών, εταιριών, και της ευρύτερης κοινωνίας.

Τα προγράμματα αλφαριθμητισμού για εργαζομένους με χαμηλό επίπεδο μόρφωσης και δεξιοτήτων οι οποίοι θεωρούνται λειτουργικά αναλφάβητοι είναι σημαντικά. Από τη μια, πρέπει να αναπτυχθεί η απόδοση της επιχείρησης, και από την άλλη, πρέπει να αυξηθεί η εμπιστοσύνη των εργαζομένων ώστε να μπορέσει η εταιρία να αναπτυχθεί οικονομικά.

Οι ενήλικες εκπαιδευτές (μέντορες) γνωρίζουν ότι η σημερινή κοινωνία απαιτεί ικανότητες γραφής, επικοινωνίας, και αφαιρετικής σκέψης, και ότι αυτές είναι ακριβώς οι ικανότητες που στερούνται οι εργαζόμενοι με χαμηλό επίπεδο μόρφωσης και δεξιοτήτων. Επιπλέον, οι εκπαιδευτές ενηλίκων γνωρίζουν ότι η γραφή συνδέεται στενά με την ομιλία και την κατανόηση τόσο γραπτών όσο και προφορικών κειμένων. Η γραφή είναι περισσότερο χρήσιμη για την οικοδόμηση της κοινωνικής ένταξης ενός ατόμου. Ως εκ τούτου, οι προσπάθειες των εκπαιδευτών ενηλίκων είναι αφιερωμένες στην υποστήριξη της απόκτησης δεξιοτήτων γραφής.

Για την αντιμετώπιση των εργαζομένων με χαμηλό επίπεδο μόρφωσης και δεξιοτήτων, οι εκπαιδευτές ενηλίκων (μέντορες) έχουν ένα σύνθετο καθήκον να καταφέρουν: να τους ενθαρρύνουν ώστε να ενταχθούν στο πρόγραμμα, να τους παροτρύνουν, να ενεργοποιήσουν το βασικό τους κίνητρο για μάθηση, να τους βοηθήσουν να ξεπεράσουν την αποστροφή τους από τη μάθηση και την αλλαγή, να τους διατηρήσουν στα πλαίσια της εκπαίδευσης, να τους πείσουν πως η εκπαίδευση αφορά την απόκτηση κοινωνικής δύναμης και αποτελεί μέσο για την οικοδόμηση του μέλλοντος. Για το σκοπό αυτό, καταρτίζουν και

υλοποιούν προγράμματα αλφαριθμητισμού λαμβάνοντας υπόψη τη μερική και αδόμητη γνώση των εργαζομένων με χαμηλό επίπεδο μόρφωσης και δεξιοτήτων, καθώς και τα βασικά τους χαρακτηριστικά ως άτομα και εργαζόμενοι οι οποίοι είναι λειτουργικά αναλφάβητοι.

Πιο συγκεκριμένα, αυτό το εκπαιδευτικό πρόγραμμα προετοιμάστηκε απ' όλους τους εταίρους του έργου οι οποίοι έλαβαν υπόψη τις ανάγκες των εργαζομένων με χαμηλό επίπεδο μόρφωσης και δεξιοτήτων, των ατόμων σε εταιρίες που είναι υπεύθυνοι για τη λήψη αποφάσεων, και κυρίως, των εκπαιδευτών ενηλίκων που προετοιμάζονται για μια παρέμβαση αλφαριθμητισμού μέσα σε μια εταιρία, όπου λαμβάνονται υπόψη όλες οι ανάγκες.

III – ΠΩΣ ΝΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΕΤΕ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Αυτό το εκπαιδευτικό πρόγραμμα συμπληρώνεται με το Εγχειρίδιο και τη Βιβλιοθήκη με τις Βιβλιογραφικές Πηγές που αναπτύχθηκε στα πλαίσια του έργου.

ΣΕ ΠΟΙΟΝ ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ ΑΥΤΟ ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ; ΠΟΙΟΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ;

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα απευθύνεται άμεσα σε εκπαιδευτές ενηλίκων και έμμεσα σε μαθητευόμενους με χαμηλό επίπεδο μόρφωσης και δεξιοτήτων.

Στοχεύει να αυξήσει τη γνώση τους ώστε να είναι σε θέση να:

1. Κατανοήσουν καλύτερα το φαινόμενο του λειτουργικού αλφαριθμητισμού και τους μαθητευόμενους τους με χαμηλό επίπεδο μόρφωσης και δεξιοτήτων.
2. Διεξάγουν ένα διαρθρωμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα για τον αλφαριθμητισμό που να απευθύνεται σε τελικούς ή έμμεσους χρήστες.
3. Διεξάγουν ένα διαρθρωμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα για τον αλφαριθμητισμό που να απευθύνεται σε εκπαιδευτές ενηλίκων και άλλους επαγγελματίες που ασχολούνται με ενήλικες χαμηλού μορφωτικού επιπέδου (κοινωνικοί λειτουργοί, εργοδότες, κτλ.)

Η ΔΟΜΗ ΑΥΤΗΣ ΤΗΣ ΣΕΙΡΑΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Το κάθε μάθημα περιλαμβάνει δύο μέρη: Το Γενικό μέρος και την Πρακτική Προσέγγιση.

(1) Το Γενικό μέρος περιλαμβάνει:

Εισαγωγή: σχετικά με τα περιεχόμενα και/ή το σκοπό του μαθήματος

Περιεχόμενα: επισκόπηση των προβλημάτων που πρέπει να αντιμετωπιστούν και/ή του τρόπου προσέγγισης.

Στόχοι: τι πρέπει να αναμένουν να πετύχουν οι εκπαιδευτές ενηλίκων και οι μαθητευόμενοι τους

Μέθοδοι: μια σύνοψη με τις μεθόδους που θα χρησιμοποιηθούν στο κάθε μάθημα

Εξοπλισμός

(2) Η Πρακτική Προσέγγιση περιλαμβάνει:

Εισαγωγική ερώτηση ή ερωτήσεις

Θεωρητικό πλαίσιο /Συσχέτιση με το Εγχειρίδιο

Δραστηριότητες: δραστηριότητες μάθησης με βάση τις διάφορες μεθόδους

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΥΤΟΥ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ;

Αυτό το εκπαιδευτικό πρόγραμμα θα αυξήσει τη γνώση των συμμετεχόντων όσο αφορά τη σημερινή κοινωνία, τις κοινωνικές αλλαγές, και τις απαιτήσεις που επηρεάζουν την ενήλικη ζωή, τις εκπαιδευτικές, μαθησιακές ανάγκες και ανάγκες κατάρτισης σχετικά με:

- τα φαινόμενα του αλφαριθμητισμού και αναλφαριθμητισμού
- τις προσωπικές και συλλογικές καταστάσεις κατά τη διάρκεια της ζωής, που οδηγούν στον αναλφαριθμητισμό
- τα χαρακτηριστικά των ενηλίκων/εργαζομένων που θεωρούνται λειτουργικά αναλφάβητοι
- τη δυσλεξία
- την προσέγγιση των αναλφάβητων μαθητών

Επιπλέον, το εκπαιδευτικό πρόγραμμα θα επιτρέψει στους συμμετέχοντες να αναβαθμίσουν τις γνώσεις τους σχετικά με την ενθάρρυνση των ατόμων και των κοινοτήτων ώστε να ενταχθούν στην εκπαίδευση.

- ενεργοποίηση των βασικών κινήτρων για μάθηση καθ' όλη τη διάρκεια παράδοσης του εκπαιδευτικού προγράμματος

- οργάνωση της διαδικασίας μάθησης
- μαθαίνοντας πώς να μαθαίνω και μέθοδοι αξιοποίησής τους στα προγράμματα αλφαριθμητισμού

ΑΥΤΗ Η ΣΕΙΡΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΠΡΠΕΕΙ ΝΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΕΙ ΜΑΖΙ ΜΕ:

- Τη βιβλιοθήκη με βιβλιογραφικές πηγές
- Το διαδραστικό Εγχειρίδιο

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ

Κάποια μέρη του εκπαιδευτικού προγράμματος θα είναι ιδιαίτερα χρήσιμα για τους εκπαιδευτές ενηλίκων όταν αυτοί σχεδιάζουν το δικό τους περιερχόμενο αλφαριθμητισμού για τους συμμετέχοντες τους. Άλλα μέρη θα μπορούν να μεταφερθούν άμεσα σε μελλοντικά εκπαιδευτικά προγράμματα για τον αλφαριθμητισμό ως πρότυπο.

ΟΙ ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ ΕΙΝΑΙ ΜΙΚΤΕΣ

Ακρόαση, διεξοδική ανάγνωση, γραφή, οργάνωση κειμένων , συζήτηση κειμένων, παιχνίδια ρόλων, χρήση οργανωτών κειμένων, ενασχόληση με τη δομή ενός κειμένου, χρήση εικόνων, προβολή βίντεο, δραματοποίηση, επικέντρωση σε βασικές και ομαδικές δεξιότητες, προφορικές και γραπτές δραστηριότητες, ομαδική εργασία, εργασία σε ζεύγη, αναφορά στην ομάδα, κτλ.

Οι ενήλικες μαθητευόμενοι δεν πρέπει να θεωρηθούν άδεια κάδοι που πρέπει να γεμιστούν, αλλά συνδημιουργοί της γνώσης, όπως υποστηρίζει ο Paolo Freire. Ως εκ τούτου, ο χρόνος εξοικείωσης με τους μαθητευόμενους δε θεωρείται χαμένος: είναι ιθαγενής ή ξένοι, κάτοικοι πόλεων ή ζουν στη χώρα, νέοι ή μεγαλύτεροι, προοδευτικοί ή συντηρητικοί, θρησκευόμενοι ή μη, υγιείς ή άρρωστοι, άκαμπτοι ή ευέλικτοι, ελεύθεροι ή παντρεμένοι; Με ποιο θέμα θα θέλανε να αρχίσουν, τότε, και πώς;

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΧΡΟΝΟΥ

Για την πρόσωπο-με-πρόσωπο παράδοση αυτού του εκπαιδευτικού προγράμματος για τον αλφαριθμητισμό, η συνολική εκτίμηση του χρόνου ανέρχεται περίπου στις **30 περιόδους (45 λεπτών το καθένα)**.

ΜΑΘΗΜΑ 1.

Ο ΑΛΦΑΒΗΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΦΑΒΗΤΙΣΜΟΣ ΣΗΜΕΡΑ ΚΑΙ ΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΑΝΑΛΦΑΒΗΤΟΙ ΜΑΘΗΤΕΥΟΜΕΝΟΙ

Χρόνος εκτίμησης: 5 παιδαγωγικές περίοδοι

Εισαγωγή

Αυτό το εισαγωγικό μάθημα αφορά τους εκπαιδευτές ενηλικών που θέλουν να αναβαθμίσουν τη γνώση τους σχετικά με τον αλφαριθμητισμό και τα σχετικά φαινόμενα περί του θέματος στη σημερινή κοινωνία, πού χρειάζονται οι δεξιότητες ώστε να συμβιβαστούν με τις πολυάριθμες και ραγδαίες αλλαγές.

Περιεχόμενα

- Οι κατευθυντήριες ερωτήσεις σχετικά με την εκπαίδευση, τις δεξιότητες, και τις κοινωνικές εξελίξεις
- Συνέντευξη στο PIAAC με τον καθηγητή Dr. Andreas Schleicher από τον οργανισμό OECD
- Η ταινία: “My afternoons with Margueritte”
- Χαρακτηριστικά των ατόμων που θεωρούνται λειτουργικά αναλφάβητοι
- Πλέγμα Χαρακτηριστικών
- Δραστηριότητες

Στόχοι

Μετά το τέλος αυτού του μαθήματος, οι μαθητευόμενοι θα έχουν βελτιώσει την κατανόηση τους σχετικά με τις απαραίτητες δεξιότητες στη σημερινή και μελλοντική κοινωνία, τα φαινόμενα του αλφαριθμητισμού/αναλφάβητισμού, τα χαρακτηριστικά των ατόμων που θεωρούνται λειτουργικά αναλφάβητοι, και τα συναισθήματα των ατόμων με χαμηλό επίπεδο μόρφωσης.

Μέθοδοι

- ✓ Εισαγωγική ερώτηση
- ✓ Προβολή ενός βίντεο-συνέντευξης
- ✓ Κοινωνική συζήτηση
- ✓ Προβολή ταινιών
- ✓ Εργασία σε ζεύγη, μεταξύ τριών ατόμων, ή ολόκληρης της ομάδας
- ✓ Εξέταση των πηγών βιβλιοθήκης τους έργου LearnersMot και του Εγχειριδίου
- ✓ Αυτόνομη μάθηση

Εξοπλισμός

Γομολάστιχα, ασπροπίνακας, οθόνη, φορητός υπολογιστής, προβολέας, μαρκαδόροι, έγχρωμα αυτοκόλλητα, φύλλα A4, Wi-Fi

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΕΡΩΤΗΣΗ

- ✓ Ποιες είναι οι καλύτερες χώρες όσον αφορά την παροχή δεξιοτήτων/χρήση δεξιοτήτων; Η Νορβηγία, η Ιαπωνία, οι ΗΠΑ, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Κορέα;

2. ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΪΣΙΟ/ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ ΤΟ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ

Χρόνος εκτίμησης: 2 παιδαγωγικοί περίοδοι

Για περισσότερες πληροφορίες, απευθυνθείτε στην Ενότητα 1 στο Εγχειρίδιο, σελίδες 4-10.

Μελετήστε και συζητήστε τα ακόλουθα δύο κείμενα.

2.1 Τι είναι ο λειτουργικός αναλφαβητισμός;

Τι είναι ο αλφαβητισμός σε αντίθεση με τον αναλφαβητισμό; Τι είναι ο λειτουργικός αλφαβητισμός σε αντίθεση με τον λειτουργικό αναλφαβητισμό;

Ο αλφαβητισμός φαίνεται να είναι εύκολα κατανοητός, αν και η έννοια του αλφαβητισμού είναι σύνθετη και δυναμική, και έχει αλλάξει ανάμεσα στους αιώνες. Ως εκ τούτου, δεν υπάρχει μόνο ένας ορισμός του αλφαβητισμού, ούτε θεωρείται ως μια απλή διαδικασία απόκτησης βασικών, γνωστικών, και πολιτισμικών δεξιοτήτων, και η χρήση τους με τρόπους που συμβάλλουν:

1. Στην κοινωνικο-οικονομική ανάπτυξη,
2. Στην ανάπτυξη της ικανότητας για κοινωνική ευαισθητοποίηση και κριτικό προβληματισμό ως βάση για προσωπική και κοινωνική αλλαγή.

Αρχικά, στην αγγλική γλώσσα, η λέξη 'εγγράμματος' σήμαινε 'να είσαι εξοικειωμένος με τη λογοτεχνία', ή, γενικότερα, 'να είσαι καλά μορφωμένος'. Από τα τέλη του δέκατου ένατου αιώνα, αυτό το επίθετο έχει σταδιακά εξελιχθεί στην αναφορά της ικανότητας ανάγνωσης και γραφής κειμένων. Ταυτόχρονα, σημαίνει επίσης να είσαι γνώστης ή να έχεις μορφωθεί σ' ένα συγκεκριμένο τομέα ή τομείς. Οι ερευνητές έχουν δώσει ιδιαίτερη προσοχή στον ορισμό του αλφαβητισμού, και το έργο τους έχει άμεσες επιπτώσεις στις προσεγγίσεις για πρακτική άσκηση.

Σήμερα, ο αλφαβητισμός δε βασίζεται απλώς στην απόκτηση γνώσης για την ανάγνωση, γραφή, αριθμητική, κτλ. Περιλαμβάνει επίσης νέες βασικές και κύριες ικανότητες που δίνουν τη δυνατότητα στους εργαζομένους να διαχειρίζονται την εργασία τους από μόνοι τους και να αναλαμβάνουν ευθύνες για την βελτίωση της παραγωγικότητας και την επίτευξη οργανωτικών στόχων [...] Απαιτούνται περισσότερες εις βάθος γνώσεις για τη διαχείριση πληροφοριών και τη λήψη αποφάσεων. Η επικοινωνία και οι ικανότητες επίλυσης προβλημάτων, καθώς και η ανεξάρτητη μάθηση, είναι απαραίτητες (Carnevale, 1990, στο Ivančič, στο Andragoška spoznanja, σ. 12).

Ο λειτουργικός αναλφαβητισμός εξαρτάται συχνά από τα χρόνια φοίτησης στο σχολείο και τον προσανατολισμό της σχολικής εκπαίδευσης. Σήμερα, στον παγκοσμιοποιημένο και ψηφιοποιημένο κόσμο μας, ένα άτομο αρχίζει να είναι λειτουργικά μορφωμένο εάν ικανοποιεί κάποιες βασικές προϋποθέσεις: να έχει ολοκληρώσει τουλάχιστον τη δευτεροβάθμια γενική σχολική εκπαίδευση, η οποία φροντίζει για την ανάπτυξη της

αφαιρετικής σκέψης και επικεντρώνεται στη συγγραφή αφαιρετικών κειμένων. Συγκεκριμένα, τον 21^ο αιώνα, η δευτεροβάθμια επαγγελματική εκπαίδευση δεν είναι αρκετή. Όσοι τελειώνουν την επαγγελματική εκπαίδευση δεν μπορούν να θεωρούνται λειτουργικά μορφωμένοι, ώστε να καλύψουν τις ανάγκες του σήμερα.

ΟΡΙΣΜΟΙ:

“[...] ο αλφαριθμητισμός είναι σημαντικός για την απόκτηση [...] ουσιαστικών δεξιοτήτων ζωής” που επιτρέπει στους ενήλικες “να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις της ζωής και αντιπροσωπεύει ένα ουσιαστικό βήμα για την αποτελεσματική συμμετοχή στις κοινωνίες και τις οικονομίες του εικοστού πρώτου αιώνα” (United Nations, 2002)

“Ο αλφαριθμητισμός είναι ωφέλιμος για τα άτομα, οικογένειες, κοινωνίες, και έθνη. Η βελτίωση στα επίπεδα αλφαριθμητισμού έχει μια ωφέλιμη επίδραση στα άτομα (π.χ. αυτοεκτίμηση, εμπιστοσύνη προς άλλα άτομα, αφαιρετική σκέψη, κτλ.), σε πολιτικά (δηλ. δημοκρατικές αξίες), πολιτισμικά (δηλ. πολιτιστικό ‘άνοιγμα’), κοινωνικά (δηλ. η υγεία των παιδιών), και οικονομικά (δηλ. ατομικό εισόδημα) επίπεδα” (UNESCO, 2006).

Συνοψίζοντας, τα λειτουργικά αναλφάβητα άτομα αναφέρονται στους εργαζόμενους με χαμηλά επίπεδα μόρφωσης και δεξιοτήτων που πέρασαν τα υποχρεωτικά έτη εκπαίδευσης αλλά δεν μπορούσαν να αποκτήσουν ή έχουν ξεχάσει βασικές δεξιότητες ανάγνωσης, γραφής, και αριθμητικής. Λόγω τόσο της σχολικής όσο και της προσωπικής τους κατάστασης, δεν μπορούσαν να αποκτήσουν τις απαραίτητες επικοινωνιακές, γνωστικές, και πολιτισμικές δεξιότητες. Η εξασθένηση αυτών των δεξιοτήτων επηρεάζει την αποτελεσματική τους λειτουργία στην καθημερινή τους ζωή και στο χώρο εργασίας τους.

Ο αναλφαριθμητισμός είναι
η βασική έλλειψη ικανότητας για την κατανόηση
ή παραγωγή γραπτής πληροφορίας.
Ο αλφαριθμητισμός μπορεί να σταματήσει την εξάπλωση της φτώχειας, της πείνας, και της
εγκληματικότητας.
Προειδοποίηση: εάν ένα παιδί δεν μπορεί να διαβάσει επαρκώς μέχρι την 4η τάξη,
υπάρχει 78% πιθανότητα να μην μπορέσει να φτάσει σ’ αυτό το επίπεδο αργότερα.
Το 90 % των δικαιούχων κοινωνικής μέριμνας έχουν εγκαταλείψει το σχολείο ή είναι
αναλφάβητοι.

2.2. Τα χαρακτηριστικά των αναλφάβητων ενηλίκων

Για περισσότερες πληροφορίες απευθυνθείτε στο Εγχειρίδιο, Ενότητα 2, σελίδες 10-15.

Είναι δυνατόν να φανταστείτε κάποιον υπάλληλο που δεν είναι σε θέση να διαβάσει τις οδηγίες ασφαλείας, να συντάξει ένα σύντομο σημείωμα στους συναδέλφους του, ή να μετρήσει τον αριθμό των αντικειμένων που παράγονται σε οκτώ ώρες; Μπορείτε να φανταστείτε ότι υπάρχουν εργαζόμενοι που φεύγουν από τη δουλειά τους πολύ αργότερα από όλους τους υπόλοιπους επειδή δεν ξέρουν πώς 'να διαβάσουν' την ώρα; Είναι δυνατόν να φανταστείτε έναν εργαζόμενο που πρέπει να συμπληρώσει ένα έντυπο και που κουβαλάει στο πορτοφόλι του ένα πρότυπο κειμένου ου του ετοίμασε ο πατέρας του και που περιλαμβάνει το όνομά του, το επώνυμό του, την ημερομηνία γεννήσεώς του, τη διεύθυνσή του; (Benoit Hess, 1997, σ.1).

Ο λειτουργικός αναλφαβητισμός είναι η κατάσταση των ατόμων που, για διάφορους λόγους, έχουν βιώσει δύσκολες προσωπικές και συλλογικές (οικογενειακές, κοινωνικές, πολιτικές) καταστάσεις καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους. Έχουν ελλιπείς δεξιότητες στους τομείς της ανάγνωσης, κατανόησης, γραφής, επικοινωνίας, και αφαιρετικής σκέψης, καθώς και κατανόησης της αλληλουχίας, του χώρου και του χρόνου και του προσανατολισμού. Ως αποτέλεσμα, είναι λειτουργικά αναλφάβητοι.

3. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Χρόνος εκτίμησης: 3 παιδαγωγικές περίοδοι

3.1. Δραστηριότητα 1

1. Χωριστείτε σε ομάδες των τριών. Διαβάστε τις πιο κάτω καθοδηγητικές ερωτήσεις σχετικά με την εκπαίδευση, τις δεξιότητες, και τις κοινωνικές εξελίξεις που σχετίζονται με την προβολή που θα προβληθεί αργότερα. Απαντήστε και συζητήστε τις ερωτήσεις.

- α) *Είναι αλήθεια ότι η επένδυση σε άτομα με χαμηλά επίπεδα μόρφωσης και δεξιοτήτων δεν αποδίδει; Αν ναι, εξηγήστε γιατί, αν όχι, εξηγήστε γιατί.*

- β) Είναι δυνατό να αναπτυχθούν οι δεξιότητες όλων των ανθρώπων; Αν ναι, εξηγήστε γιατί, αν όχι, εξηγήστε γιατί.
- γ) Ποια είναι η αξία των επίσημων προσόντων σήμερα; Κατά τη γνώμη σας, είναι περισσότερο ή λιγότερο σημαντικά σήμερα από ότι ήτανε παλαιότερα;
- δ) Ποιος είναι ο τελικός σκοπός της εκπαίδευσης;
- ε) Ποιες είναι οι καλύτερες χώρες όσον αφορά την παροχή δεξιοτήτων/χρήση δεξιοτήτων; Η Νορβηγία, η Ιαπωνία, οι ΗΠΑ, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Κορέα; Αυτή η ερώτηση επαναλαμβάνεται στις εισαγωγικές ερωτήσεις.

2. Ενταχθείτε σε μια ομάδα και συζητήστε ξανά τις πιο πάνω ερωτήσεις σε ομάδες των έξι. Ο μέντορας σας θα μετριάζει τη συζήτηση περιτριγυρίζοντας τις υπό-ομάδες.

3. Χωριστείτε σε ομάδες των τριών. Παρακολουθείτε τη συνέντευξη με τον καθηγητή Dr. Andreas Schleicher από τον οργανισμό OECD για το PIAAC, μια διαχρονική μελέτη για τις δεξιότητες, από το 0.33' μέχρι το 12.53. Παραλείψετε τις ερωτήσεις στη Σλοβενική γλώσσα. www.youtube.com/watch?v=3jYYcAyOjgl&feature=youtu.be

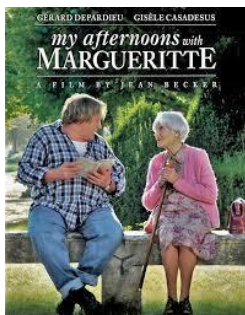
3.2. Δραστηριότητα 2

1. Για αυτή τη δραστηριότητα, παρακαλώ, ανατρέξτε στο Εγχειρίδιο, Ενότητα 2, σελίδες 10-15.

Αυτή η δραστηριότητα θα σας βοηθήσει να κατανοήσετε τα χαρακτηριστικά των ατόμων με χαμηλό επίπεδο μόρφωσης και που θεωρούνται λειτουργικά αναλφάβητοι.

Παρακολουθείστε την ταινία, εάν είναι διαθέσιμη σε εσάς, εάν όχι, παρακολουθείστε το τρέιλερ της ταινίας στο YouTube:

www.youtube.com/watch?v=flgBaCdBhGU

‘MY AFTERNOONS WITH MARGUERITTE’

Σε μια μικρή Γαλλική πόλη, ο Germain, ένας λειτουργικά αναλφάβητος άντρας στην ηλικία των 50 και κάτι, που θεωρείται ο ηλίθιος του χωριού, κάνει μια βόλτα στο πάρκο και τυχαίνει να καθίσει δίπλα στην Margueritte, μια μικρή ηλικιωμένη κυρία που διαβάζει αποσπάσματα από το μυθιστόρημά της δυνατά.

17

2. Απαντήστε στις ακόλουθες ερωτήσεις:

- α) Ποιος έχει τη μεγαλύτερη επιρροή στη ζωή σας και γιατί;
- β) Παρακολουθήστε τον Germain και τη φίλη του, Marguerite. Περιγράψτε την εμφάνιση και τη σχέση μεταξύ τους. Τις ομοιότητες και διαφορές τους.
- γ) Κατά τη γνώμη σας, με ποιο τρόπο μπορεί να τον επηρεάσει η Margueritte;

3. Μελετήστε το ακόλουθο πλέγμα χαρακτηριστικών των λειτουργικά αναλφάβητων ατόμων και εφαρμόστε το στην ταινία “My afternoons with Margueritte”.

Προβάλετε και συζητήστε την ταινία “My afternoons with Margueritte” και σημειώστε τις σωστές απαντήσεις που περιγράφουν τον κύριο χαρακτήρα Germain και τα χαρακτηριστικά της κατάστασης του ως αναλφάβητο.

Χαρακτηριστικά	Ορθό	Λάθος	Δεν γνωρίζω	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΤΗΣ ΣΚΗΝΗΣ ΠΟΥ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΤΑΙ
Ο GERMAIN ΕΞΑΠΑΤΑΤΑΙ ΣΥΧΝΑ	Χ			η σκηνή έναρξης όταν πληρώνεται λιγότερο απ’ ότι απαιτείται επειδή δεν είχε μετρήσει τα χαρτονομίσματα.
Ο GERMAIN ΕΙΝΑΙ ΕΠΙΘΕΤΙΚΟΣ				
Ο GERMAIN ΔΙΑΒΑΖΕΙ ΣΥΧΝΑ				

Ο GERMAIN ΕΙΝΑΙ ΚΑΛΟΣ ΣΤΗΝ ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ				
Ο GERMAIN ΕΧΕΙ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΣΤΗ ΔΟΥΛΕΙΑ				
Ο GERMAIN ΕΧΕΙ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ				
Ο GERMAIN ΕΧΕΙ ΜΕΙΩΜΕΝΕΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ ΛΟΓΩ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΗΣ ΧΕΙΡΩΝΑΚΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ				
Ο GERMAIN ΓΙΝΕΤΑΙ ΠΕΡΙΓΕΛΟΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΤΟΥ				
Ο GERMAIN ΗΤΑΝ ΑΓΑΠΗΤΟΣ ΚΑΙ ΕΧΑΙΡΕ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗ ΜΗΤΕΡΑ ΤΟΥ				
Ο GERMAIN ΖΟΥΣΕ ΣΕ ΜΙΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΜΕ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΑΛΚΟΟΛΙΣΜΟΥ				
Ο GERMAIN ΕΙΝΑΙ ΕΞΑΡΤΩΜΕΝΟΣ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΖΥΓΟ ΤΟΥ				
Ο GERMAIN ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΕΤΟΙΜΟΣ ΝΑ ΒΟΗΘΗΣΕΙ				
Ο GERMAIN ΕΧΕΙ ΑΦΕΛΕΙΣ ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ				

Ο GERMAIN ΕΧΕΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΠΡΟΣΦΥΓΑ				
Ο GERMAIN ΕΧΕΙ ΕΛΛΕΙΨΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ				
Ο GERMAIN ΕΙΝΑΙ ΠΕΡΙΦΡΟΝΗΜΕΝΟΣ				
Η ΓΝΩΣΗ ΤΟΥ GERMAIN ΕΙΝΑΙ ΚΑΛΑ ΔΟΜΗΜΕΝΗ				

3.3 Δραστηριότητα 3

Tatiana – μελέτη περίπτωσης. Βάζοντας τον εαυτό σας στη θέση ενός ατόμου με χαμηλό επίπεδο μόρφωσης

Η Tatiana είναι ένα άτομο με χαμηλό επίπεδο μόρφωσης και δεξιοτήτων που εργάζεται σε ένα από τα τοπικά εργοστάσια υφαντουργίας. Η κόρη της, μια γιατρός, εργάζεται και δουλεύει στη Γερμανία και η Tatiana ταξιδεύει εκεί για να φροντίσει τα εγγόνια της καθώς οι γονείς τους είναι μακριά για επαγγελματικούς σκοπούς. Στο Μόναχο, πρέπει να αλλάξει τρένα. Κατά λάθος, βγαίνει από το τρένο νωρίτερα στο 'Munich-Pasing'. Δεν έχει το κινητό τηλέφωνο μαζί της. Η κόρη της την περιμένει στο Μόναχο. Δεν μιλάει κάποια ξένη γλώσσα.

Βάλτε τον εαυτό σας στη θέση της. Πώς νιώθει, τι κάνει;

ΕΛΕΓΞΤΕ ΤΗΝ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΣΑΣ

Ποιες δηλώσεις είναι ορθές και ποιες είναι λάθος;

- (1) Ο αλφαριθμητισμός θεωρείται μια απλή διαδικασία απόκτησης βασικών, γνωστικών, και πολιτισμικών δεξιοτήτων και η χρήση τους.

ΟΡΘΟ

ΛΑΘΟΣ

- (2) Ο λειτουργικός αλφαριθμητισμός επιτρέπει στους εργαζόμενους να διαχειρίζονται καλύτερα την εργασία τους και να αναλαμβάνουν ευθύνες.

ΟΡΘΟ

ΛΑΘΟΣ

- (3) Τα χαρακτηριστικά των λειτουργικά αναλφάβητων ατόμων πηγάζουν από ολόκληρη τη ζωή τους.

ΟΡΘΟ

ΛΑΘΟΣ

ΜΑΘΗΜΑ 2

ΠΩΣ ΝΑ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΤΕ ΕΝΗΛΙΚΕΣ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΑΝΑΛΦΑΒΗΤΙΣΜΟΥ

21

Χρόνος εκτίμησης: 4 παιδαγωγικές περίοδοι

Εισαγωγή

Ο στόχος αυτού του μαθήματος είναι να βοηθήσει τους εκπαιδευτές ενηλίκων να προσεγγίσουν λειτουργικά αναλφάβητους ενήλικες. Η κατανόηση των ενηλίκων με χαμηλό επίπεδο μόρφωσης και δεξιοτήτων και η μάθησή τους είναι σημαντικά. Ως εκ τούτου, οι εκπαιδευτές ενηλίκων θα πρέπει να εξερευνήσουν τη *δική τους* υφιστάμενη αλλά και λανθάνουσα γνώση όσο αφορά αυτό το είδος μαθητευόμενων, πώς μπορούν να δράσουν και να αναπτύξουν δεξιότητες.

Οι εκπαιδευτές πρέπει να γνωρίζουν ότι, εάν επιθυμούν να διατηρήσουν λειτουργικά αναλφάβητους ενήλικες στην εκπαίδευση, οφείλουν να τους εξηγήσουν το λόγο για τον οποίο η εκπαίδευση είναι απαραίτητη γι' αυτούς και πώς η κατάρτιση θα βελτιώσει τη ζωή τους.

Περιεχόμενα

- Θεωρητικό Πλαίσιο
- Πώς να προσεγγίσετε λειτουργικά αναλφάβητους μαθητευόμενους
- Συλλογή προσωπικών ιστοριών – Γνωριμία με τους συμμετέχοντες
- Πώς να διδάξετε τους ενήλικες με χαμηλό επίπεδο μόρφωσης τον τρόπο εκμάθησης
- Ο αντίκτυπος που φέρει μια μαθησιακή ομάδα

Στόχοι

Με το τέλος αυτού του μαθήματος, οι συμμετέχοντες θα έχουν μάθει μερικές βασικές δεξιότητες όσο αφορά την προσέγγιση των ενηλίκων με χαμηλό επίπεδο μόρφωσης και την εμπλοκή τους στην εκπαίδευση. Οι συμμετέχοντες θα μάθουν επίσης κάποιες ενδιαφέρουσες μεθόδους διδασκαλίας και τον τρόπο εφαρμογής τους για την εκμάθηση λειτουργικά αναλφάβητων ενηλίκων.

Μέθοδοι

- ✓ Συζήτηση (Debating), συζήτηση
- ✓ Μελέτη περίπτωσης
- ✓ Θεωρητική μελέτη
- ✓ Προβολή ταινιών
- ✓ Συλλογή προσωπικών ιστοριών

Εξοπλισμός

Γομολάστιχα, ασπροπίνακας, οθόνη, φορητός υπολογιστής, προβολέας, μαρκαδόροι, έγχρωμα αυτοκόλλητα, φύλλα A4, Wi-Fi.

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

- ✓ Γνωρίζετε κάποιο άτομο που να θεωρείται λειτουργικά αναλφάβητος;
- ✓ Ποια είναι η στάση αυτού του ατόμου για την εκπαίδευση;
- ✓ Ποιος πιστεύετε είναι ο καλύτερος τρόπος να προσεγγίσετε αυτό το άτομο για να τον/την ενθαρρύνετε να ενταχθεί ή να παραμείνει στην εκπαίδευση;
- ✓ Πιστεύετε ότι η εκπαίδευση μπορεί να αλλάξει τη ζωή αυτού του ατόμου; Αν ναι, με ποιο τρόπο;

2. ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΪΣΙΟ/ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ ΤΟ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ

Χρόνος εκτίμησης: 2 παιδαγωγικές περίοδοι

Για περισσότερες πληροφορίες, παρακαλώ απευθυνθείτε στο Εγχειρίδιο, σελίδες 23-29

2.1. Χαρακτηριστικά των λειτουργικά αναλφάβητων ενηλίκων και πώς να τους διδάξετε

Ο λειτουργικός αναλφαβητισμός είναι ένα διαδεδομένο πρόβλημα. Στην Ευρώπη, υπάρχουν 55 εκατομμύρια ενήλικες (16%) ηλικίας 15 με 65 ετών, που παρουσιάζουν προβλήματα κατανόησης και συγγραφής απλών κειμένων.

Οι λειτουργικά αναλφάβητοι ενήλικες έχουν λιγότερες πιθανότητες να εξασφαλίσουν μια καλή θέση εργασίας ή να πάρουν προαγωγή. Αυτό οδηγεί στην κοινωνική τους αποξένωση και διάκριση. Εάν θέλουν να ενταχθούν στην κοινωνία, θα πρέπει να μάθουν να γράφουν, να διαβάζουν, και να επικοινωνούν. Επίσης, θα πρέπει να μάθουν δεξιότητες ΤΠΕ. Αυτές οι δεξιότητες μαθαίνονται καλύτερα όλες μαζί, όταν ενσωματωθούν.

Η εκπαίδευση των ενηλίκων με χαμηλό επίπεδο μόρφωσης και δεξιοτήτων δεν αφορά μόνο την απόκτηση βασικών δεξιοτήτων, έχει επίσης και **μεταμορφωτική αξία**. Από μαθητευόμενους με έλλειψη παρότρυνσης, με χαμηλή αυτοεκτίμηση και αυτοπεποίθηση, οι μαθητευόμενοι μπορούν να γίνουν υπερήφανοι μαθητευόμενοι που ενθαρρύνουν κι άλλους προς τη μάθηση. Ο ρόλος του παιδαγωγού είναι καθοριστικής σημασίας για την αντιμετώπιση των ατόμων με χαμηλό επίπεδο μόρφωσης και δεξιοτήτων, την ενθάρρυνση τους για να εμπλακούν στην εκπαίδευση, καθώς και τη διατήρηση τους στην εκπαίδευση.

Πώς να διδάξετε ενήλικες με χαμηλό επίπεδο μόρφωσης;

1. Διδάξετε **πρακτικά περιεχόμενα**, που οι μαθητευόμενοι μπορούν να χρησιμοποιήσουν σε τακτική βάση. Εάν πρέπει να αποκτήσουν βασικές δεξιότητες όπως ανάγνωση, γραφή, ομιλία, επικοινωνία, ή αριθμητική, οι ενήλικες θα πρέπει να τα χρησιμοποιούν όσο συχνότερα γίνεται.
2. Αρχίστε από την οικία ζωή και **οικίες έννοιες**

Η αντίληψη, η κατανόηση, η επίλυση προβλημάτων και οι μαθησιακές δραστηριότητες απαιτούν από τους μαθητευόμενους να εμπλακούν σε διαδικασίες χρήσης αφηρημένων εννοιών και σύλληψης μιας έννοιας, αλλά οι εργαζόμενοι με

χαμηλό επίπεδο μόρφωσης και δεξιοτήτων εμμένουν σ' ένα μόνο επίπεδο: σε ό,τι είναι πραγματικό, απτό, και συγκεκριμένο.

3. Χρησιμοποιήστε τις **εμπειρίες των μαθητών**

Οι μαθητευόμενοι φέρνουν βιωματικές γνώσεις στην εκπαίδευση. Οι πληροφορίες που έχουν αποκτήσει οι ενήλικες κατά τη διάρκεια μιας ολόκληρης ζωής είναι σημαντικές όταν τους δίνονται οδηγίες και είναι χρήσιμες για άλλους μαθητευόμενους. Οι εκπαιδευτές οφείλουν να χρησιμοποιήσουν τις βιωματικές εμπειρίες των μαθητών ως βάση για την απόκτηση νέων γνώσεων.

4. **Διδάξτε** μαθητευόμενους **τον τρόπο με τον οποίο να μάθουν**

Οι μαθητευόμενοι με χαμηλό επίπεδο μόρφωσης πρέπει να αλλάξουν τη διαδικασία σκέψης τους, να δείχνουν εμπιστοσύνη, και να αναπτύξουν το αίσθημα του ότι μπορούν να τα καταφέρουν.

5. Χρησιμοποιήστε **γνωστικές μεθόδους**

Για να ενισχύσετε το δυναμικό του μαθητευόμενου και να κάνετε τους μαθητευόμενους αποτελεσματικούς στην επίλυση προβλημάτων και να ξεπεράσουν το αίσθημα της αποτυχίας, καθώς και να αναπτύξετε την ικανότητα λογικής σκέψης των μαθητών.

6. Χρησιμοποιήστε τη μέθοδο **“μαθαίνοντας στην πράξη” (εμπειρική μάθηση)**

Οι εργαζόμενοι με χαμηλό επίπεδο μόρφωσης και δεξιοτήτων έχουν ένα διαφορετικό τρόπο εκμάθησης. Πρέπει πρώτα να πράξουν και έπειτα να σκεφτούν αυτό που έκαναν και να εντοπίσουν τους κανόνες.

7. **Σεβαστείτε** τους μαθητευόμενους

Στους ενήλικες μαθητευόμενους αρέσει να είναι σεβαστοί. Ο εκπαιδευτής οφείλει να τους αντιμετωπίζει ως συναδέλφους, καθώς η βιωματική τους εμπειρία μπορεί να είναι ίση, περισσότερο απαιτητική, ή πιο σημαντική απ' αυτή του εκπαιδευτή. Ζητήστε τους να σας δώσουν συμβουλές για θέματα που ίσως γνωρίζουν. Για το λόγο αυτό, ο εκπαιδευτής πρέπει να είναι εξοικειωμένος με το υπόβαθρο των μαθητευόμενων.

2.2 Πώς να προσεγγίσετε τους λειτουργικά αναλφάβητους ενήλικες

Κατά κανόνα, είχαν μια κακή σχολική εμπειρία και είναι απρόθυμοι στο να εμπλακούν στην εκπαίδευση. Είναι χαρούμενοι ότι έχουν τελειώσει το σχολείο και δεν επιθυμούν να αντιμετωπίσουν αυτή την κακή εμπειρία και πάλι. Όταν προσεγγίζουμε τους λειτουργικά αναλφάβητους μαθητευόμενους, πρέπει να είναι σαφές το τί είδους ωφέληματα θα επιφέρει η εκπαίδευση στην καθημερινή τους ζωή. Οι εκπαιδευτές πρέπει να επικοινωνούν μαζί τους ατομικά, προσπαθώντας να μην τους φέρνουν σε αμηχανία. Οι περισσότεροι δεν αναγνωρίζουν ότι έχουν κάποιο πρόβλημα.

Το βασικό μέρος της κατάρτισης είναι το **κίνητρο**. Πρόκειται για ένα σύνθετο καθήκον, δεδομένου ότι οι περισσότεροι λειτουργικά αναλφάβητοι ενήλικες το θεωρούν άσκοπο να συνεχίσουν την εκπαίδευση τους. Μια από τις καλύτερες προσεγγίσεις είναι να προσκαλέσετε ένα άτομο που έχει ολοκληρώσει την εκπαίδευση να τους μιλήσει ώστε να ακούσουν τα επιχειρήματα του. Ένας άλλος τρόπος είναι να καταστήσετε σαφές ότι το εκπαιδευτικό πρόγραμμα είναι μια μοναδική ευκαιρία γι' αυτούς και ότι είναι προνόμιο γι' αυτούς να είναι μέρος των μαθημάτων.

Πριν να αρχίσει το εκπαιδευτικό πρόγραμμα, ο εκπαιδευτής πρέπει να δώσει συνέντευξη με τους μελλοντικούς μαθητευόμενους ατομικά και να τους επιτρέψει να εκφράσουν τον εαυτό τους, να μιλήσουν για τις εμπειρίες τους, τις δυσκολίες, τις απογοητεύσεις, και τις ελπίδες τους. Είναι σημαντικό για τους λειτουργικά αναλφάβητους ενήλικες να τους ακούνε, να είναι σημαντικοί και σεβαστοί. Το άτομο που δίνει τη συνέντευξη πρέπει να είναι διακριτικό με τις πληροφορίες που του εκμυστηρεύονται.

Κατά τη διάρκεια των μαθημάτων, είναι σημαντικό οι εκπαιδευτές να γνωρίζουν τους μαθητευόμενους τους, αλλά είναι επίσης πολύ σημαντικό οι μαθητευόμενοι να γνωρίζουν ο ένας τον άλλο. Με αυτό τον τρόπο, θα συνειδητοποιήσουν ότι πολλοί συμμαθητές τους έχουν βιώσει παρόμοιες εμπειρίες. Δε θα αισθάνονται μόνοι και θα εξαλείψουν το συναίσθημα φόβου για μάθηση.

Είναι σημαντικό να χρησιμοποιούνται δραστηριότητες για τον 'σπάσιμο του πάγου', ειδικά στην αρχή του εκπαιδευτικού προγράμματος, όταν οι μαθητευόμενοι αρχίζουν να γνωρίζουν ο ένας τον άλλο. Αυτό θα κάνει τη διαδικασία πιο γρήγορη και οι μαθητευόμενοι θα αναπτύξουν μια καλύτερη σχέση που θα δημιουργήσει μια καλύτερη ατμόσφαιρα μάθησης.

2.3 Η σημασία της μαθησιακής ομάδας

Ωφελήματα της Ομαδικής εργασίας:

- ✓ Δημιουργία εναλλακτικών απόψεων ή λύσεων σε ένα πρόβλημα
- ✓ Παροχή μιας ευκαιρίας στους μαθητευόμενους να διδάξουν ο ένας τον άλλο
- ✓ Οι μαθητευόμενοι που έχουν δυσκολία να μιλήσουν στη μαθησιακή ομάδα μπορεί να μιλάνε μέσα σε μια μικρή ομάδα.
- ✓ Περισσότεροι μαθητευόμενοι έχουν την ευκαιρία να συμμετέχουν στην τάξη.
- ✓ Οι μαθητευόμενοι που αναμένουν να συμμετάσχουν ενεργά, προετοιμάζονται καλύτερα για την τάξη.

26

Διαμόρφωση της ομάδας

Ο εκπαιδευτής πρέπει να διαμορφώσει την ομάδα, ώστε τα μέλη της ομάδας να αλληλοσυμπληρώνονται. Το μέγεθος της ομάδας θα πρέπει να είναι μεταξύ 3 και 5 ατόμων.

Οι ομάδες θα μπορέσουν να εργαστούν πιο αποτελεσματικά εφόσον τους κοινοποιηθούν :

- Ξεκάθαροι στόχοι. Γιατί συνεργάζονται; Τι αναμένεται να επιτύχουν;
- Πώς να διαχωρίζουν τα καθήκοντά τους σε μικρότερες ενότητες.
- Τρόποι κατανομής των ευθυνών για διάφορες πτυχές της εργασίας.

Ξεκινώντας τη μαθησιακή διαδικασία

Οι ομάδες εργάζονται καλύτερα εάν τα άτομα γνωρίζουν ο ένας τα ονόματα του άλλου, καθώς και μερικά στοιχεία από το παρελθόν και τις εμπειρίες τους, ειδικά εκείνες τις πληροφορίες που συσχετίζονται με τα καθήκοντα που αναλαμβάνουν. Αφιερώστε κάποιο χρονικό διάστημα ώστε οι μαθητευόμενοι να συστηθούν μεταξύ τους.

Βεβαιωθείτε ότι συμπεριλαμβάνονται όλα τα άτομα όταν συζητούν για το πώς να εργαστούν ως ομάδα. Κάποιοι ενδεχομένως να μην έχουν συμμετάσχει ποτέ σε μια μικρή ομάδα μέσα

σ' ένα ακαδημαϊκό πλαίσιο. Άλλοι ίσως έχουν κάποιες ιδέες σχετικά με το τί λειτουργεί καλά. Αφιερώστε κάποιο χρονικό διάστημα ώστε τα άτομα να εκφράσουν την απειρία και τους δισταγμούς τους, καθώς και την εμπειρία τους με ομαδικά έργα. Ο εκπαιδευτής πρέπει να τριγυρνά ανάμεσα στις ομάδες και να ακούσει τις ιδέες όλων των ατόμων ή να ενθαρρύνει τους διάφορους τρόπους σκέψης μέσω του καταιγισμού ιδεών. Οι ομάδες πιθανώς να χρειαστούν χρόνο για να πιάσουν δουλειά.

3. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Χρόνος εκτίμησης: 2 παιδαγωγικές περίοδοι

3.1. Προβολή βίντεο και συζήτηση

1. Απαντήστε στις ακόλουθες ερωτήσεις σε ζεύγη ή μικρές ομάδες:

- ✓ Γνωρίζετε κάποιον (από την ομάδα των φίλων σας, συγγενείς, συνάδελφους) που είναι λειτουργικά αναλφάβητος/η;
- ✓ Τι τον/την οδήγησε σε αυτή την κατάσταση;
- ✓ Πώς συμπεριφέρεται αυτό το άτομο;

2. Παρακολουθήστε το ακόλουθο βίντεο: www.youtube.com/watch?v=oQcCnZg0UWo

3. Σε ζεύγη ή μικρές ομάδες, συζητήστε για αυτό το οποίο είναι ενδιαφέρον ή εκπληκτικό για εσάς σε αυτό το βίντεο. Οι ομάδες μοιράζονται το όραμά τους με την υπόλοιπη τάξη και συζητούν.

3.2. Σχεδιάστε ένα διάγραμμα με τις συχνότερες ερωτήσεις

1. Σχεδιάστε έναν κύκλο και χωρίστε τον σε 4 μέρη. Στο κάθε τέταρτο, γράψτε μια ερώτηση που ο λειτουργικά αναλφάβητος ενήλικας θα μπορούσε να κάνει στον εκπαιδευτή προτού σκεφτεί να εμπλακεί στην εκπαίδευση, καθώς και την πιο κατάλληλη απάντηση.

2. Δουλέψτε σε ομάδες 3 ή 4 ατόμων και διαδώστε τις ερωτήσεις και απαντήσεις σας. Επιλέξτε την καλύτερη ερώτηση/απάντηση. Η κάθε ομάδα θα δημιουργήσει ένα διάγραμμα και το μοιράζεται με όλη την ομάδα. Κολλήστε τα διαγράμματα στον πίνακα.
3. Παρακολουθήστε το βίντεο: www.youtube.com/watch?v=5mApEVWZESA
4. Συγκρίνετε τα διαγράμματα που δημιουργήθηκαν από την τάξη και συζητήστε.

3.3. Βέλτιστες πρακτικές – μελέτη περίπτωσης

Μελετήστε την ακόλουθη περίπτωση με βέλτιστες πρακτικές στην Ajdonščina, μια μικρή τοποθεσία στο Δυτικό μέρος της Σλοβενίας: www.learnersmot.eu/practice/12

Απαντήστε στις ακόλουθες ερωτήσεις:

- ✓ Πιστεύετε ότι αυτή η πρακτική ήταν πετυχημένη; Γιατί;
- ✓ Τι είναι ιδιαίτερα ενδιαφέρον σχετικά με αυτό τον τρόπο προσέγγισης λειτουργικά αναλφάβητων ενηλίκων;
- ✓ Πώς θα εφαρμόζατε αυτή τη μέθοδο στο δικό σας περιβάλλον;

Οι συμμετέχοντες συζητούν σε μικρές ομάδες και μοιράζονται τα αποτελέσματά τους με την υπόλοιπη τάξη.

3.4. Ομαδική εργασία. Τι θα κάνατε αν:

- κάποιος από την ομάδα δε συμμετέχει;
- κάποια μέλη της ομάδας δε συζητούν το προτεινόμενο θέμα και συζητούν για προσωπικά ζητήματα;
- υπάρχει μια αρνητική ατμόσφαιρα στην ομάδα λόγω κάποιων αρνητικών μελών της ομάδας;

ΕΛΕΓΞΤΕ ΤΗΝ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΣΑΣ

29

(1) Πώς συμπεριφέρονται οι λειτουργικά αναλφάβητοι ενήλικες; Επιλέξτε την ορθή απάντηση.

α) Δεν τούς νοιάζει

β) Δε γνωρίζουν την κατάστασή τους

γ) Νιώθουν ντροπή και προσπαθούν να κρύψουν την κατάστασή τους, ακόμη κι από την οικογένεια και τους φίλους τους

δ) Προσπαθούν να κρύψουν αυτή την κατάσταση από τον εργοδότη τους, αλλά η οικογένεια και οι φίλοι τους γνωρίζουν για τις δυσκολίες τους

(2) Οι λειτουργικά αναλφάβητοι ενήλικες μαθαίνουν καλύτερα εάν ο εκπαιδευτής τους διδάξει πρώτα τη θεωρία, την οποία την εφαρμόζουν στην πράξη.

ΟΡΘΟ

ΛΑΘΟΣ

(3) Η παροχή βοήθειας σε νεαρά παιδιά μπορεί να καταστεί ένας τρόπος ενθάρρυνσης των λειτουργικά αναλφάβητων ατόμων ώστε να ενταχθούν στην εκπαίδευση, εφόσον επιθυμούν να ανακαλύψουν αυτά που μαθαίνουν τα παιδιά τους.

ΟΡΘΟ

ΛΑΘΟΣ

(4) Ποιες από αυτές τις δηλώσεις είναι λανθασμένες;

Οι μικρές ομάδες είναι χρήσιμες επειδή:

α) Δίνουν στους μαθητευόμενους τη δυνατότητα να διδάξουν ο ένας τον άλλον.

β) Οι μαθητευόμενοι που δυσκολεύονται να μιλήσουν μέσα σε μια μαθησιακή ομάδα μπορούν να μιλήσουν.

γ) Οι περισσότεροι μαθητευόμενοι έχουν την ευκαιρία να συμμετάσχουν σε μια μαθησιακή ομάδα.

δ) Οι μαθητευόμενοι προετοιμάζουν συναισθηματικά τον εαυτό τους, επειδή πιστεύουν ότι σε μια ομάδα, τη δουλειά τους θα την κάνουν άλλα άτομα.

ΜΑΘΗΜΑ 3

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΚΡΟΑΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΜΙΛΙΑ ΣΤΗ ΓΡΑΦΗ. ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

Χρόνος εκτίμησης: 4 παιδαγωγικές περίοδοι

Εισαγωγή

Στην καρδιά αυτού του μαθήματος βρίσκεται το ζήτημα του τρόπου με τον οποίο πρέπει ένας εκπαιδευτής ενηλίκων να συνεχίσει να εργάζεται με μαθητευόμενους που θεωρούνται λειτουργικά αναλφάβητοι. Οι βασικές δεξιότητες εξετάζονται χρησιμοποιώντας διάφορες δραστηριότητες ακολουθώντας τις θεωρίες που υποστηρίζουν ότι η προφορική γλώσσα αρχίζει με την ακρόαση και οδηγεί στο γραπτό λόγο, και αντίθετα. Βασικές δεξιότητες όπως η ακρόαση, η ανάγνωση, η γραφή, η επικοινωνία, καθώς και οι πολιτισμικές και γνωστικές δεξιότητες είναι ενσωματωμένες (μερικές δεξιότητες χρησιμοποιούνται ταυτόχρονα ή διαδοχικά).

Περιεχόμενα

- Βασικές δεξιότητες ένταξης
- Ατομική συνέντευξη. Γνωριμία με τους συμμετέχοντες
- Δραστηριότητες για το 'σπάσιμο του πάγου'
- Ανάγνωση, προσομοίωση

Στόχοι

Με το τέλος αυτού του μαθήματος, οι συμμετέχοντες θα έχουν μάθει πώς συνδέεται η προφορική με τη γραπτή γλώσσα, καθώς αυτές επηρεάζουν την αφαιρετική σκέψη. Θα έχουν αποκτήσει γνώσεις σχετικά με τη σημασία της ενσωμάτωσης δεξιοτήτων και πρακτικών παραδειγμάτων για τον τρόπο με τον οποίο θα τις αναπτύξουν.

Μέθοδοι

- ✓ Εισαγωγική ερώτηση

- ✓ Θεωρητικό Πλαίσιο
- ✓ Παρουσίαση και προσομοίωση μιας συνέντευξης με ένα συμμετέχοντα στη διαδικασία ένταξης
- ✓ Ακρόαση των ειδήσεων
- ✓ Ανάγνωση
- ✓ Προσομοίωση
- ✓ Συμπλήρωση εντύπων
- ✓ Δημιουργία λογαριασμών
- ✓ Χρήση κειμένων οργάνωσης
- ✓ Εργασία με κείμενα
- ✓ Αφήγηση ιστοριών

Εξοπλισμός

Γομολάστιχα, ασπροπίνακας/πίνακας παρουσιάσεων, οθόνη, φορητός υπολογιστής, προβολέας, μαρκαδόροι, έγχρωμα αυτοκόλλητα, κάρτες οδηγιών, φύλλα A4, Wi-Fi.

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Εάν ανατρέξετε στη δική σας σχολική εκπαίδευση:

- ✓ Ποιες σημαντικές δεξιότητες είχατε πρώτα μάθει;
- ✓ Αντιμετωπίσατε οποιαδήποτε προβλήματα; Αν ναι, περιγράψτε τα.

2. ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ / ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ ΤΟ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ

Για περισσότερες πληροφορίες, ανατρέξτε στο Εγχειρίδιο, σελίδες 14-15.

Η γλωσσική ικανότητα είναι η ικανότητα να σκέφτεται κανείς με αφαιρετικό τρόπο. Αυτή η ικανότητα είναι μειωμένη σε άτομα που θεωρούνται λειτουργικά αναλφάβητοι. Δεν έχουν πρόσβαση στην αφαιρετική σκέψη, είτε αφορά την προφορική είτε στη γραπτή τους γλώσσα.

Πρέπει να θυμόμαστε ότι δεν μπορούν να διαχειριστούν επαρκώς τη γραφή ώστε να καλύψουν τις ελάχιστες γραπτές απαιτήσεις στην επαγγελματική, κοινωνική, πολιτισμική, και προσωπική τους ζωή. Βιώνουν επίσης δυσκολίες στην αποτελεσματική χρήση της προφορικής γλώσσας. Ο λειτουργικός αναλφαβητισμός είναι μια αδυναμία. Η γλώσσα αφορά τη χρήση αφαιρετικών εννοιών. Σπάνια χρησιμοποιούν χρονικούς προσδιορισμούς. Δεν υπάρχουν δεικτικά στοιχεία στο λόγο τους ώστε να διευκρινιστούν οι λογικές συνδέσεις μεταξύ των προτάσεων. Οι ενήλικες συναντούν πολλούς συνομιλητές. Συνεπώς, πρέπει να μάθουν να μη μιλούν ή να γράφουν λες και όλα είναι σαφή για όλους. Το να ξεφύγουν από το πλαίσιο όπου ο λόγος τους μπορεί και να μην είναι κατανοητός, είναι μια αρκετά μεγάλη περιπέτεια γι' αυτούς που θεωρούνται αναλφάβητοι.

3. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

3.1. Δραστηριότητα 1

Γνωριμία με τους συμμετέχοντες. Εισαγωγική συνέντευξη.

Ακούστε και παρακολουθήστε την ακόλουθη συνέντευξη και αναλύστε τις σημαντικές στιγμές όπου δίνεται ψυχολογική υποστήριξη στους μαθητευόμενους.

3.2 Δραστηριότητα 2

Από τις δραστηριότητες για το 'σπάσιμο του πάγου' στις γραπτές πρακτικές της πραγματικής ζωής – συμπλήρωση εντύπων

3.1.1. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΟ 'ΣΠΑΣΙΜΟ ΤΟΥ ΠΑΓΟΥ'

Ετοιμάστε ένα καλάθι με κάρτες με ονόματα και ψεύτικες ταυτότητες, οι οποίες θα πρέπει όλες να θεωρούνται κοινωνικά αξιόλογες. Ο κάθε μαθητής πρέπει να πάρει μια κάρτα, κι αυτή θα αποτελεί την ταυτότητα τους για όλη την υπόλοιπη διάρκεια του εκπαιδευτικού προγράμματος.

Παράδειγμα: Είμαι ο John. John Peterson. Είμαι νευροχειρουργός. Γεννήθηκα στη Σόφια. Για την ώρα, ζω στη Σλοβενία. Η διεύθυνση μου είναι Ljubljana, Stefanova 3.

3.1.2. ΧΡΗΣΗ ΨΕΥΤΙΚΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ

Είμαι ένας γιατρός

Είμαι ένας εταιρικός δικηγόρος

Είμαι ένας μάνατζερ

Είμαι ένας καθηγητής πανεπιστημίου

Είμαι ένας δημοσιογράφος (συνολικά 12 κοινωνικά αξιόλογα επαγγέλματα)

3.2.3 ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Πώς ονομάζεσαι;

Τι επαγγέλλεσαι;

Πότε και πού γεννήθηκες;

Σε ποιο μέρος ζεις;

Σε ποια χώρα ζεις;

Ποια είναι η διεύθυνσή σου;

Γιατί θέλεις να ενταχθείς σε αυτό το εκπαιδευτικό πρόγραμμα;

3.2.4 ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΤΕ ΤΑ ΕΝΤΥΠΑ ΜΕ ΤΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΤΗΣ ΨΕΥΤΙΚΗΣ ΣΑΣ
ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΠΡΟΤΟΥ ΝΑ ΥΠΟΔΥΘΕΙΤΕ ΤΟ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΣΤΗ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Επώνυμο	
Όνομα	
Επάγγελμα/ιδιότητα/θέση εργασίας	
Ημερομηνία και τόπος γεννήσεως	
Πόλη	
Χώρα	
Μόνιμη διεύθυνση	
Λόγος ένταξης σας στην εταιρία	

3.2.5 ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ 1

36

Μάνατζερ: Καλημέρα.

Peter: Καλημέρα. Θα ήθελα να συστηθώ. Ονομάζομαι Peter Blasi. Ευχαριστώ που με καλέσατε.

Μάνατζερ: Παρακαλώ. Κάθισε. Τώρα, μπορείς να μου δώσεις μερικές βασικές πληροφορίες για εσένα;

Peter. Λοιπόν, είμαι γιατρός, νευροχειρουργός. Γεννήθηκα στο Reus.

Μάνατζερ: Μπορείς να μου πεις το λόγο για τον οποίο επιθυμείς να εργαστείς για εμάς.

Peter Λοιπόν, πιστεύω ότι το νοσοκομείο σας έχει καλή φήμη. Καταρχήν, θα μπορούσα να μάθω πολλά εδώ. Έπειτα, μου αρέσουν οι νέες προκλήσεις, και τέλος, μου αρέσει να γνωρίζω καινούρια άτομα και να μαθαίνω από αυτά.

Μάνατζερ: Καλή σκέψη.

ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ 2

Μάνατζερ: Καλημέρα.

Jane: Καλημέρα. Ονομάζομαι Jane Lee. Σας ευχαριστώ που με καλέσατε.

Μάνατζερ: Παρακαλώ. Κάθισε. Τώρα, μπορείς να συστηθείς;

Jane: Λοιπόν, γεννήθηκα το 1980 στη Λεμεσό, στην Κύπρο. Είμαι εταιρικός δικηγόρος. Είμαι κάτοχος μεταπτυχιακού στο διεθνές δίκαιο, και έχω αποφοιτήσει από το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας. Είχα εξασφαλίσει επίσης την πρώτη μου θέση εργασίας εκεί ως βοηθός διδασκαλίας.

Μάνατζερ: Μπορείς να μου πεις το λόγο για τον οποίο επιθυμείς να εργαστείς για εμάς;

Jane: Λοιπόν, πιστεύω πως είστε μια μεγάλη εταιρία και έχετε καλή φήμη. Θα μπορούσα να μάθω πολλά εδώ. Ξέρετε, μου αρέσουν οι νέες προκλήσεις, μου αρέσει να γνωρίζω νέα άτομα, νέους συναδέλφους.

Μάνατζερ: Καλή σκέψη.

ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ 3

Μάνατζερ: Καλημέρα. Ευχαριστώ που δεχτήκατε αυτή τη συνέντευξη μέσω Skype.

Tim: Καλημέρα. Ευχαριστώ που με καλέσατε για αυτή την συνέντευξη.

Μάνατζερ: Παρακαλώ. Τώρα, μπορείς να μου δώσεις μερικές βασικές πληροφορίες για εσένα;

Tim: Λοιπόν, είμαι ο Tim, Tim Novak. Γεννήθηκα το 1990 στο Zalec στη Σλοβενία. Ζω στην Λουμπλιάνα. Είμαι δημοσιογράφος, και είμαι κάτοχος πτυχίου στις Κοινωνικές Επιστήμες. Αποφοίτησα από το Πανεπιστήμιο της Λουμπλιάνας. Έχω εργαστεί σε διάφορες εφημερίδες και περιοδικά.

Μάνατζερ: Μπορείς να μου πεις το λόγο για τον οποίο επιθυμείς να εργαστείς για εμάς;

Tim: Λοιπόν, επειδή πιστεύω πως ο εκδοτικός σας οίκος έχει μια φήμη, και θα μπορούσα να μάθω πολλά εδώ. Ο λόγος για τον οποίο επιθυμώ να εργαστώ για εσάς. Μου αρέσουν οι νέες προκλήσεις, να γνωρίζω νέα άτομα, να αποκτώ καινούριους συναδέλφους. Και είναι σε κοντινή απόσταση από το μέρος στο οποίο διανέμω.

Μάνατζερ: Καλή σκέψη.

3.2.6 ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΩΝΤΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΤΡΙΑ ΠΙΟ ΠΑΝΩ ΚΕΙΜΕΝΑ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΤΕ ΤΟ ΑΚΟΛΟΥΘΟ ΕΝΤΥΠΟ.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΕΝΤΥΠΩΝ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Επώνυμο	

Όνομα	
Επάγγελμα/ιδιότητα/θέση εργασίας	
Ημερομηνία και τόπος γεννήσεως	
Πόλη	
Χώρα	
Μόνιμη διεύθυνση	
Λόγος ένταξης σας στην εταιρία	

3.3. Εφαρμοσμένη γραφή για καθημερινές εργασίες. Σύνταξη σύντομων 'κολλώδες' μηνυμάτων

Παράδειγμα 1: Επιστρέψτε μου να γράψω στο σύζυγο μου

Μορφή κειμένου: *Σύντομη γραφή σημείωσης*

Μορφή γραφής: *Συλλογική, άτυπη, ιδιωτική*

Απαραίτητα εργαλεία: Κάρτες με οδηγίες

Χρόνος: 20'

Περιγραφή αυτής της δραστηριότητας: η Mandy έχει μια συνάντηση γονέων στο σχολείο της κόρης της. Γράφει μια σημείωση στον Peter, τον σύζυγό της, και θα την κολλήσει στην πόρτα του ψυγείου. Θέλει να του πει ότι η σούπα βρίσκεται στο ψυγείο, θα πρέπει να την ζεστάνει, και ότι η ίδια θα είναι πίσω μέχρι τις 17:00. Του λέει επίσης ότι τον αγαπά 17:00.

Εργασία: Οι μαθητευόμενοι θα πρέπει να μετατρέψουν το κείμενο σε οδηγίες:

απητέ Peter. Έχω μια συνάντηση γονέων και καθηγητών. Θα είμαι πίσω στις 17:00. Σε παρακαλώ...

Παραλλαγή: Οι μεμονωμένες οδηγίες γράφονται σε κάρτες και οι μαθητευόμενοι θα πρέπει να συνθέσουν μια λογική ακολουθία των προτάσεων, τοποθετώντας τις κάρτες στο τραπέζι τη μία μετά την άλλη.

Παράδειγμα 2: Ανάγνωση μιας τοπικής εφημερίδας

Μορφή κειμένου: Άρθρο σε εφημερίδα

Μορφή ανάγνωσης: Συλλογική, άτυπη, ιδιωτική

Απαραίτητα εργαλεία: Αντίγραφο ενός άρθρου που έχει προηγουμένως επιλέξει ο εκπαιδευτής. Είναι σημαντικό το άρθρο να προέρχεται από μια τοπική εφημερίδα και οι εκπαιδευόμενοι να είναι εξοικειωμένοι με το θέμα. Στην αρχή αποφύγετε πολύπλοκα ζητήματα, όπως η πολιτική ή η οικονομία. Είναι επίσης σημαντικό το κείμενο να μην υπερβαίνει τις δέκα γραμμές.

Χρόνος: 30'

Περιγραφή αυτής της δραστηριότητας: Οι μαθητευόμενοι διαβάζουν το κείμενο ξεχωριστά και προσπαθούν να βρουν τις βασικές ιδέες του κειμένου: τι, πού, πότε, πώς, γιατί. Ενώ το κάνουν, ο εκπαιδευτής πρέπει να είναι προσεκτικός και να βοηθήσει τους μαθητευόμενους που έχουν αμφιβολία ή πρόβλημα, για παράδειγμα, με τις ερωτήσεις λεξιλογίου. Μόλις οι μαθητευόμενοι διαβάσουν ατομικά το κείμενο, εργάζονται σε ζεύγη και συγκρίνουν τις απαντήσεις τους και μετά προσπαθούν να εξηγήσουν με δικά τους λόγια το τί συνέβη.

Εργασία: Οι μαθητευόμενοι πρέπει να απαντήσουν σε βασικές ερωτήσεις για το κείμενο.

Παραλλαγή 1: Εάν η τάξη είναι μικρή (μέγιστο όριο δέκα μαθητών), μπορούν να εξηγήσουν όλοι μαζί τί συνέβη. Ένας μαθητής θα πει την πρώτη ιδέα. Ο επόμενος μαθητής θα προσθέσει μια καινούρια, και ούτω καθεξής.

Παραλλαγή 2: Μεμονωμένες οδηγίες γράφονται στις κάρτες και οι μαθητευόμενοι πρέπει να συνθέσουν μια λογική ακολουθία με τις προτάσεις, τοποθετώντας τις κάρτες τη μία μετά την άλλη στο τραπέζι.

Παράδειγμα 3: Επίσκεψη στο γιατρό ως μάρτυρας σε ένα αυτοκινητιστικό ατύχημα.

Παιχνίδι ρόλων. Εφαρμοσμένη γραφή.

Ιατρικά δεδομένα

Όνομα

Ηλικία

Ύψος (χωρίς τα παπούτσια)

Βάρος

Είχατε ποτέ κάποιο/α:

Φυσική αναπηρία

Ψυχιατρική νόσο

Ατυχήματα όπου χρειάζονταν Ιατρική περίθαλψη

Μακροχρόνια απουσία από την εργασία

Συμπληρώστε, όπου είναι σχετικό:

Ειδική διαίτα

Φάρμακα που σας παραχωρήθηκαν τον τελευταίο χρόνο

Εβδομαδιαία ποσότητα κατανάλωσης αλκοόλ

Ημερήσιες ποσότητες τσιγάρων/πούρων/καπνού

Αυτό το άτομο μπορεί/δεν μπορεί να γίνει δεκτό για το τυπικό ασφαλιστήριο συμβόλαιο

Ο υπογράφων

Επικεφαλής γιατρός

Διεκπεραιώθηκε στο Λονδίνο, στις 25 Νοεμβρίου 2018

3.4. Ακρόαση

Χρόνος 20΄

Οι μαθητευόμενοι σας επιλέγουν σχετικές πληροφορίες από το δελτίο ειδήσεων σύμφωνα με το ρόλο τους. Οι μαθητευόμενοι εργάζονται ατομικά ή σε ζευγάρια. Οι ιδέες μοιράζονται με ολόκληρη την ομάδα μελέτης.

Προετοιμασία: Καταγράψτε ένα ζωντανό δελτίο εκπομπής, εάν είναι δυνατόν.

Ζητήστε από τους μαθητευόμενους σας να επιλέξουν ένα ρόλο από τη λίστα, την οποία μπορείτε να γράψετε στον πίνακα. Νοικοκυρά, γιατρός, επιχειρηματίας, μηχανικός, φοιτητής, άνεργος... Αυτός ο κατάλογος δεν είναι εξαντλητικός και ίσως χρειαστεί να προσαρμοστεί ανάλογα με το υλικό ακρόασης. Ζητήστε από τους μαθητευόμενους να ακούσουν το υλικό και στη συνέχεια να ταξινομήσουν τα αντικείμενα σύμφωνα με τη σημασία που έχουν για αυτούς / ή τον ρόλο που έχουν επιλέξει.

Επαναφέρετε όλη την ομάδα μελέτης και οργανώστε μια συζήτηση.

Ποιες είναι οι παρατηρήσεις που θα έκαναν οι διάφοροι χαρακτήρες σχετικά με τις ειδήσεις για τους ανθρώπους γύρω τους;

ΕΛΕΓΞΤΕ ΤΗΝ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΣΑΣ

Ποιες δηλώσεις είναι ορθές και ποιες λάθος;

(1) Η γλωσσική ικανότητα είναι η ικανότητα σκέψης με αφαιρετικό τρόπο.

ΟΡΘΟ

ΛΑΘΟΣ

(2) Η διδασκαλία του αλφαριθμητισμού απαιτεί ένα διαφορετικό τρόπο εργασίας για το ίδιο κείμενο, πηγαίνοντας από την ακρόαση, στην προφορική γλώσσα και στη γραφή.

ΟΡΘΟ

ΛΑΘΟΣ

(3) Η γραφή μπορεί να εφαρμοστεί σε όλες τις μορφές κειμένων.

ΟΡΘΟ

ΛΑΘΟΣ

ΜΑΘΗΜΑ 4

ΑΦΗΓΗΣΗ ΙΣΤΟΡΙΩΝ- ΜΙΑ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ ΜΕΘΟΔΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΚΙΝΗΤΡΩΝ

Χρόνος εκτίμησης: 3 παιδαγωγικές περίοδοι

43

Εισαγωγή

Η αφήγηση ιστοριών είναι μια βασική μέθοδος στην εκπαίδευση ενηλίκων. Κάνει τους μαθητευόμενους προσεκτικούς και συγκεντρωμένους. Η ακόλουθη ιστορία γράφτηκε αρχικά ως ιστορία για τα παιδιά και αποδείχθηκε ότι έλεγε πολλά για το πώς οργανώνονται και επηρεάζονται οι διαδικασίες σκέψης μας. Επιπλέον, λέει πολλά για την ταυτότητα, η οποία υπάρχει μόνο στα μάτια των άλλων. Χρειαζόμαστε άλλους ανθρώπους να μας κοιτάζουν και να μας βοηθήσουν να δημιουργήσουμε μια εικόνα για τον εαυτό μας.

Περιεχόμενα

- Η Αρκούδα που δεν ήταν
- Η Πλοκή

Στόχοι

Μετά το τέλος αυτού του μαθήματος, οι μαθητευόμενοι θα έχουν μάθει τον τρόπο με τον οποίο να διαχειρίζονται τα κείμενα, πώς να τα δομήσουν μέσω της χρήσης κειμένων οργάνωσης και η μέθοδος διεξοδικής ανάγνωσης, και πώς να προσεγγίσουν το κοινό μέσω αφήγησης ιστοριών.

Μέθοδοι

- ✓ Αφήγηση ιστοριών
- ✓ Χρήση κειμένων οργάνωσης
- ✓ Εργασία με κείμενα

Εξοπλισμός

Γομολάστιχα, ασπροπίνακας/πίνακας παρουσιάσεων, οθόνη, φορητός υπολογιστής, προβολέας, μαρκαδόροι, έγχρωμα αυτοκόλλητα, φύλλα A4, Wi-Fi.

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

- Έχετε ποτέ βιώσει μια αφήγηση ιστοριών από έναν επαγγελματία αφηγητή ιστοριών;
- Τι καθιστά έναν καλό αφηγητή ιστοριών;
- Πώς μπορεί η αφήγηση ιστοριών από έναν εκπαιδευτή να διεγείρει τη μάθηση;

2. ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Η ιστορία είναι μία από τις αρχαιότερες μεθόδους μετάδοσης της γνώσης, διδασκαλίας αξιών και δημιουργίας απόψεων. Είναι ένας από τους πιο αποτελεσματικούς τρόπους επικοινωνίας μιας σημαντικής αλήθειας με ένα άλλο άτομο. Συνδέει τους ανθρώπους, συλλαμβάνει την προσοχή τους, δίνει νόημα, πλαίσιο και κατανόηση σε έναν κόσμο που συχνά γεμίζει με χάος και διαταραχή.

Επομένως, οι εκπαιδευτές πρέπει να χρησιμοποιούν ιστορίες αν επιθυμούν να συνδεθούν με τους μαθητευόμενους τους. Οι ιστορίες θα παραμείνουν στο μυαλό τους πολύ περισσότερο από τα γεγονότα ή τα στατιστικά στοιχεία. Αν ένας εκπαιδευτής γίνει ένας εξαιρετικός αφηγητής, αυτός ή αυτή μπορεί να διασφαλίσει ότι οι έννοιες δε θα ξεχαστούν τα επόμενα χρόνια. Απλά σκεφτείτε τις δικές σας σχολικές ιστορίες, πόσο ζωντανές και παρούσες είναι. Η αφήγηση αφορά την παροχή πραγμάτων. Ο αφηγητής είναι σημαντικός, οι ακροατές είναι σημαντικοί, και η ιστορία που αναδύεται μεταξύ τους είναι σημαντική.

3. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

3.1. Αφήγηση της ιστορίας “Η Αρκούδα που δεν ήταν”

- α) Πείτε την ιστορία δραματικά με πολλά "σιωπηλά κενά". Χρησιμοποιήστε τη γλώσσα του σώματος σας για να κάνετε μια εντονότερη εντύπωση, κοιτάζοντας τους μαθητευόμενους σας και ελέγχοντας τις αντιδράσεις τους.
- β) Ρωτήστε τους για τις εικόνες που είχαν στο μυαλό τους ενώ εσείς αφηγούσασταν την ιστορία
- γ) Ζητήστε τους να πουν την ιστορία ο ένας στον άλλο
- δ) Ζητήστε τους να σχεδιάσουν την ιστορία σε ζευγάρια σε μεγάλα φύλλα χαρτιού
- ε) Πείτε την ιστορία και πάλι.
- ζ) Συζητήστε την ιστορία
- η) Δώστε φυλλάδια με το κείμενο της ιστορίας.

Πλοκή

Σε ένα όμορφο δάσος ζούσε μια αρκούδα. Συχνά κοίταζε τα φύλλα των δέντρων και τα σύννεφα, και άκουγε τα τραγούδια των πουλιών. Τότε όλα τα φύλλα έπεσαν και τα πουλιά πέταξαν μακριά και το χιόνι άρχισε να πέφτει. Τι θα έκανε τώρα;

Η αρκούδα πέφτει σε χειμερία νάρκη και ενώ κοιμάται, η πρόοδος του ανθρώπου συνεχίζεται. Όταν ξυπνά, βρίσκει τον εαυτό του στη μέση ενός βιομηχανικού συγκροτήματος. Ένας επιστάτης τον σφάλλει για εργάτη και του λέει να πάει στη δουλειά. Τότε η αρκούδα αποκρίνεται ‘Δεν είμαι άνθρωπος, είμαι αρκούδα’. Στη συνέχεια, πηγαίνει στον κάθε προϊστάμενο (γενικός διευθυντής και τρεις αντιπρόεδροι). Όλοι του λένε πως δεν είναι αρκούδα αλλά ‘ένας ανόητος άνθρωπος που χρειάζεται ξύρισμα και φοράει γούνα’. Τελικά, οδηγείται στον ηλικιωμένο πρόεδρο του εργοστασίου, ο οποίος καταλήγει ότι ‘Δεν είσαι αρκούδα! Οι αρκούδες ζουν μονάχα σε ζωολογικούς κήπους ή σε τσίρκο. Δεν βρίσκονται ποτέ μέσα σε ένα εργοστάσιο’.

Πηγή: www.youtube.com/watch?v=mt106ojXPyE

"Δεν είσαι αρκούδα. Είσαι ένας ανόητος άνθρωπος που χρειάζεται ξύρισμα και φοράει γούνα."

Ο πρόεδρος και οι υπάλληλοί του μεταφέρουν την αρκούδα στο ζωολογικό κήπο. Η αρκούδα ελπίζει να τον υποστηρίξουν οι αρσενικές αρκούδες, αλλά ακόμη και ο ζωολογικός κήπος φέρει τον ισχυρισμό ότι

δεν είναι αρκούδα, διότι αν ήταν αρκούδα 'θα βρισκόταν μέσα στο κλουβί μαζί μας'. Οι υπόλοιπες αρκούδες καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι πρέπει να είναι ένας 'ανόητος άνθρωπος' που δουλεύει σκληρά στο εργοστάσιο για να ικανοποιήσει τον επιστάτη και τους υπόλοιπους προϊστάμενους. Όταν αργότερα το εργοστάσιο έκλεισε και ο χειμώνας ήρθε και πάλι και η αρκούδα πάγωνε στο κρύο χιόνι, ήλπιζε πως ήταν μια αρκούδα. Βρίσκει ένα αναπαυτικό και ζεστό σπήλαιο και εισέρχεται σε αυτό, νιώθοντας άνετα και πάλι σαν μια αρκούδα. Καθώς η αρκούδα κοιμόταν, έλεγε στον εαυτό του "Ακόμη και αν όλοι οι προϊστάμενοι και ακόμη και οι αρκούδες του ζωολογικού κήπου δεν πιστεύουν ότι είμαι αρκούδα, δεν είμαι ανόητος άνθρωπος ... και ούτε είμαι μια ανόητη αρκούδα"

Θέμα

Αυτή η ιστορία είναι ιδιαίτερα σατιρική. Είναι μια ιστορία για τους ανθρώπους που πιστεύουν ιστορίες ακόμα και αν δεν είναι αληθινές. Έχουμε την τάση να αλλάζουμε τις απόψεις μας αν μια ιδέα ή μια ιστορία σφυρηλατείται μέσα μας, ξανά και ξανά. Σε αυτή την ιστορία, η αρκούδα άκουγε επανειλημμένα ότι ήταν 'ένας ανόητος άνθρωπος που χρειάζεται ξύρισμα και φοράει γούνα'. Η αρκούδα τελικά πείθεται ότι είναι άνθρωπος μόνο και μόνο επειδή 'όλοι λένε πως είναι αλήθεια, οπότε, πρέπει να είναι'. Στο τέλος, η αρκούδα που παγώνει το χειμώνα και βρίσκει μια σπηλιά καταλαμβάνει τελικά ότι δεν είναι άνθρωπος αλλά μια αρκούδα. Και τελικά, κατανοεί τον εαυτό της και την αληθινή της φύση.

Το βιβλίο παρουσιάζει επίσης μια οπτική σάτιρα της εταιρικής κουλτούρας Κάθε φορά που η αρκούδα εμφανίζεται μπροστά σε έναν ανώτερο άτομο στην εταιρία, τα γραφεία γίνονται

σταδιακά πιο περίτεχνα (για παράδειγμα, περισσότερα τηλέφωνα, περισσότερα αποθέματα αποβλήτων, περισσότεροι γραμματείς). Σταδιακά, υπάρχουν επίσης περισσότερα πηγούνια και λιγότερα μαλλιά στον κάθε ανώτερο πρόσωπο της εταιρίας, καθώς η αρκούδα ανεβαίνει προς το γραφείο του προέδρου (Πηγή: YouTube) Θα ήταν μια καλή ιδέα να παραχωρήσετε τον ακόλουθο σύνδεσμο: www.youtube.com/watch?v=mt106ojXPvE

3.2. Παραχωρήστε στους μαθητευόμενους τη σύνοψη της ιστορίας

Δώστε στα ζευγάρια των μαθητών ένα μεγάλο φύλλο χαρτιού παρουσίασης.

Ζητήστε τους να αναλύσουν το κείμενο με τη βοήθεια των κειμένων οργάνωσης που έχετε ετοιμάσει: ποιος, τι, πού, πότε, πώς, γιατί, τι για, κλπ. (Οι διοργανωτές της ιστορίας)

ΠΟΙΟΣ	ΤΙ	ΠΟΥ	ΠΟΤΕ	ΠΩΣ	ΓΙΑΤΙ	ΓΙΑ ΠΟΙΟ ΣΚΟΠΟ

Ζητήστε από τους μαθητευόμενους να χρωματίσουν τα συστατικά μέρη του κειμένου χρησιμοποιώντας διαφορετικά χρώματα: εισαγωγή, το κύριο μέρος του κειμένου, συμπέρασμα

**Καθώς προχωράτε με αυτή την ιστορία, κολλήστε στον τοίχο
ό, τι κάνουν οι μαθητευόμενοι σας
για να τονίσετε την περιφερειακή μάθηση.**

ΕΛΕΓΞΤΕ ΤΗΝ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΣΑΣ

Ποιες δηλώσεις είναι ορθές και ποιες λάθος;

- (1) Η αφήγηση ιστοριών κάνει τους μαθητευόμενους προσεκτικούς και συγκεντρωμένους.

ΟΡΘΟ

ΛΑΘΟΣ

- (2) Η αφήγηση ιστοριών δεν πρέπει να προσαρμόζεται στους ακροατές.

ΟΡΘΟ

ΛΑΘΟΣ

- (3) Η αφήγηση ιστοριών επιτρέπει στους μαθητευόμενους να θυμούνται καλύτερα τις έννοιες.

ΟΡΘΟ

ΛΑΘΟΣ

ΜΑΘΗΜΑ 5

Η ΕΜΨΥΧΩΣΗ ΩΣ ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΒΗΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΚΙΝΗΤΡΩΝ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΥΟΜΕΝΟΥΣ ΜΕ ΧΑΜΗΛΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

49

Χρόνος εκτίμησης: 4 παιδαγωγικές περίοδοι

Εισαγωγή

Οι στρατηγικές εμπύχωσης και παροχής κινήτρων είναι στενά συνδεδεμένες με το γεγονός ότι η εμπύχωση είναι το πρώτο βήμα προς την ενεργοποίηση του πρωταρχικού κινήτρου για μάθηση σε μαθητευόμενους με χαμηλό επίπεδο μόρφωσης. Σ' αυτό το μάθημα, θα μάθετε ότι η εμπύχωση είναι μακράν διαφορετική από το μάρκετινγκ. Επιπλέον, δεν είναι το ίδιο με το κίνητρο, αλλά αποτελεί ένα μέρος της διαδικασίας παροχής κινήτρων.

Περιεχόμενα

- Προσεγγίσεις που χρησιμοποιούνται για τη στήριξη των ατόμων που παρέχουν εκπαιδευτικές δραστηριότητες και αποστολές.
- Η εμπύχωση είναι το πρώτο βήμα προς την παροχή κινήτρων των μαθημάτων.
- Προσέγγιση επικεντρωμένη στους μαθητευόμενους με χαμηλό επίπεδο μόρφωσης.

Στόχοι

Μετά το τέλος αυτού του μαθήματος, οι συμμετέχοντες θα έχουν βελτιώσει τις γνώσεις και τις δεξιότητες τους όσο αφορά τις στρατηγικές εμπύχωσης.

Μέθοδοι

- ✓ Σύντομο θεωρητικό πλαίσιο
- ✓ Δραματοποίηση

Εξοπλισμός

Γομολάστιχα, ασπροπίνακας/πίνακας παρουσιάσεων, οθόνη, φορητός υπολογιστής, προβολέας, μαρκαδόροι, έγχρωμα αυτοκόλλητα, φύλλα A4, Wi-Fi.

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

- ✓ Μπορείτε να σκεφτείτε τη λέξη *εμφύχωση* και να απαριθμήσετε κάποιες από τις υποδηλώσεις της; Τι σημαίνει *εμφύχωση*;
- ✓ Έχετε βιώσει ποτέ *εμφύχωση* για εμπορικούς σκοπούς; Εάν ναι, ποιος ήταν ο στόχος της;
- ✓ Υπάρχει διαφορά ανάμεσα στην *εμφύχωση* και το *μάρκετινγκ* στον τομέα της εκπαίδευσης;

2. ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΪΣΙΟ

Στο Εγχειρίδιο θα βρείτε μερικές προσεγγίσεις *εμφύχωσης* που εφαρμόζουν οι εκπαιδευτές στο κοινό τους (σελίδες 30 - 38). Οι προσεγγίσεις είναι πολύ χρήσιμες όταν θέλετε να απευθυνθείτε σε ένα γενικό ή ομοιογενές ακροατήριο, ομάδες μαθητευόμενων με κάποιες βασικές κοινές ανάγκες (επαγγελματικές ανάγκες ή ανάγκες σε σχέση με τη θέση εργασίας). Οι εκπαιδευτικοί φορείς γνωρίζουν πού να εντοπίσουν τις ομάδες-στόχους, ώστε να επιλέξουν τα κατάλληλα κανάλια μέσω των οποίων θα τα εντοπίσουν: εγκυκλίους εταιρειών, αφίσες, ραδιοφωνικές ή τηλεοπτικές εκπομπές, εκπαιδευτικές εκθέσεις, ηλεκτρονικά μηνύματα, κοινωνικά δίκτυα, φυλλάδια που διανέμονται εκεί που συναντιούνται ή διασχίζουν (βιβλιοθήκες, βιβλιοπωλεία, άλλα πολιτιστικά ιδρύματα, ιατρικά κέντρα, ενώσεις, κινηματογράφους, θέατρα, παμπ, γκαλερί, τοπικές εφημερίδες, εκκλησίες, ντισκοτέκ, βιτρίνες, κλπ.). Για το σκοπό αυτό, οι εκπαιδευτικοί φορείς μπορούν να χρησιμοποιούν στατιστικές σχετικά με αριθμούς και κατηγορίες αναγνωστών εφημερίδων. Υπάρχουν τόσα πολλά διαθέσιμα κανάλια για *εμφύχωση/μάρκετινγκ*, αλλά κανένα δεν προσελκύει άτομα με χαμηλό επίπεδο μόρφωσης, και δεν είναι γνωστό που να εντοπιστούν, εφόσον είναι μια διασκορπισμένη ομάδα. Οι ενήλικες με χαμηλό επίπεδο μόρφωσης δεν αποτελούν συνεκτικές ομάδες. Στην πραγματικότητα, δεν είναι καν ομάδες, είναι απλά μια κατηγορία ενηλίκων που μοιράζονται ορισμένα χαρακτηριστικά.

Έχει γίνει δεκτό ότι οι ενήλικες με χαμηλό επίπεδο μόρφωσης σπάνια προσελκύονται από την εκπαίδευση, ούτε μπορούν να προσεγγιστούν από παραδοσιακά μέσα, όπως γραπτά κείμενα, εγκύκλιοι, αφίσες που περιέχουν κείμενα, περιοδικά ή τοπικές εφημερίδες. Λίγο πιο ελκυστικό - για νέους, ενήλικες με χαμηλό επίπεδο μόρφωσης - φαίνεται να είναι τα γκράφιτι, η τέχνη του δρόμου ή εικόνες γενικά, όταν αυτά βρίσκονται σε ανοικτούς δημόσιους χώρους.

Αν θέλετε να ενθαρρύνετε τους ενήλικες με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο να ενταχθούν στα εκπαιδευτικά σας προγράμματα, θα πρέπει να αρχίσετε με τη δημιουργία στρατηγικών εμπύχωσης που δεν απευθύνονται σε πιθανούς λειτουργικά αναλφάβητους μαθητευόμενοι σας. Θα πρέπει μάλλον να στοχεύουν το κοινωνικό τους περιβάλλον: το αφεντικό τους, τους συναδέλφους τους στην εργασία, τους κοινωνικούς λειτουργούς, τους προσωπικούς διευθυντές, τα παιδιά τους. Αναμφισβήτητα, δεν αρκεί να τους στείλετε φυλλάδια ή γράμματα.

Για να προσελκύσετε τους ενήλικες με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο και να τους κρατήσετε στα εκπαιδευτικά πλαίσια, δεν υπάρχει καλύτερος τρόπος από την καθιέρωση της προσωπικής επαφής με το κοινωνικό τους περιβάλλον που τους υποστηρίζει.

Είναι σημαντικό οι ανώτεροι προϊστάμενοι των εργαζομένων με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο να προσπαθήσουν να τους πείσουν ότι η εκπαίδευση είναι απαραίτητη για την ανάπτυξη του τμήματος, της εταιρίας, καθώς και για το μέλλον των παιδιών τους. Ότι το εκπαιδευτικό πρόγραμμα είναι σημαντικό για το μέλλον τους. Οι προϊστάμενοι θα πρέπει να δείχνουν σε αυτούς τους χαμηλά μορφωμένους εργαζόμενους ότι η εταιρία βασίζεται σε αυτούς.

3. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

3.1 Χωριστείτε σε ζευγάρια. Αναλάβετε το ρόλο του εκπαιδευτή ενηλίκων ή το ρόλο ενός συνομιλητή. Οι πιθανοί συνομιλητές είναι:

- Ο διευθυντής,
- Ο κοινωνικός λειτουργός
- Ο εργοδότης κάποιων λειτουργικά αναλφάβητων
- Γενικό ακροατήριο

Με βάση τα όσα μάθατε μέχρι τώρα σχετικά με το λειτουργικό αλφαριθμητισμό/αναλφαριθμητισμό και τα χαρακτηριστικά των ενηλίκων που βρίσκονται σε κατάσταση λειτουργικού αναλφαριθμητισμού (Εγχειρίδιο) και την επιλογή του συνομιλητή, προετοιμάστε ένα επιχειρήμα που υπερασπίζεται το σκοπό σας, λαμβάνοντας υπόψη την πιθανή στάση του συνομιλητή σας.

Οι συνομιλητές (εργοδότες, εργοδηγοί, διευθυντές) μπορεί να μην πιστεύουν στην αξία της εκπαίδευσης ούτε στην εκπαίδευση των ατόμων με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο. Δεν είναι έτοιμοι να πληρώσουν για την εκπαίδευση. Πιστεύουν ότι η εταιρία έχει μεγάλο φόρτο εργασίας αυτή τη στιγμή. Πιστεύουν ότι, εάν αποκτήσουν περισσότερη μόρφωση, οι εργαζόμενοι θα απαιτήσουν καλύτερους μισθούς, θα έφευγαν από την εταιρία, δε γνωρίζουν τι θα επιθυμούσατε να κάνουν, δε γνωρίζουν κάποια άτομα που θεωρούνται λειτουργικά αναλφάβητοι στην εταιρία.

3.2. Επιλέξτε μια συνέντευξη και υποδυθείτε την με τον γείτονα σας

Βάλτε τον εαυτό σας στη θέση και την κατάσταση της εταιρίας τους στο σημερινό κόσμο. Εξηγήστε τους πολιτιστικούς παράγοντες που επηρέασαν την (μη) ετοιμότητα των ενηλίκων να διαβάσουν και να τους μετατρέψουν σε άτομα με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο.

3.3. Συλλογικά, σε ομάδες των τριών, σχεδιάστε ένα γκράφιτι που θα καλούσε τους ενήλικες που θα μπορούσαν να επωφεληθούν από ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα για τον αλφαριθμητισμό

ΕΛΕΓΞΤΕ ΤΗΝ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΣΑΣ

Ποιες δηλώσεις είναι ορθές και ποιες λάθος;

(1) Η εμπύχωση είναι ίση με το μάρκετινγκ

ΟΡΘΟ

ΛΑΘΟΣ

(2) Σήμερα οι εργοδότες υποστηρίζουν την εκπαίδευση για όλους

ΟΡΘΟ

ΛΑΘΟΣ

(3) Η εμπύχωση διαφέρει ανάλογα τον συνομιλητή

ΟΡΘΟ

ΛΑΘΟΣ

ΜΑΘΗΜΑ 6

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΤΟ ΠΟΤΕ ΚΑΙ ΤΟ ΠΩΣ.

Χρόνος εκτίμησης: 3 παιδαγωγικές περίοδοι

Εισαγωγή

Η οργάνωση των μαθησιακών διαδικασιών αποτελεί βασικό παράγοντα για την αύξηση του εξωγενούς κινήτρου των ενηλίκων με χαμηλό επίπεδο μόρφωσης και δεξιοτήτων. Οι διαδικασίες μάθησης και ο τρόπος με τον οποίο σχεδιάζονται πρέπει να αντικατοπτρίζουν έναν σωστό αριθμό παραγόντων: τις πεποιθήσεις του μέντορα σχετικά με τη μάθηση, τη στάση του απέναντι στους μαθητευόμενους, τις γνώσεις του σχετικά με τα χαρακτηριστικά και τις ιστορίες ζωής των ατόμων με χαμηλό επίπεδο μόρφωσης και δεξιοτήτων, την κατάσταση και την αποστολή της εταιρείας, την αποστολή εκπαιδευτικού φορέα κ.λπ.

Περιεχόμενα

- Επισκόπηση των οργανωτικών διαδικασιών
- Οργάνωση και προγραμματισμός της εφαρμογής του εκπαιδευτικού προγράμματος

Στόχοι

Με το τέλος αυτού του μαθήματος, οι συμμετέχοντες θα έχουν βελτιώσει τις γνώσεις και τις δεξιότητες τους σχετικά με την οργάνωση των μαθησιακών διαδικασιών για τους μαθητευόμενους με χαμηλό επίπεδο μόρφωσης και δεξιοτήτων.

Μέθοδοι

- ✓ Εισαγωγικές ερωτήσεις
- ✓ Θεωρητικό Πλαίσιο
- ✓ Εργασία σε υπό-ομάδες

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

55

- ✓ Έχετε ποτέ οργανώσει μια εκπαιδευτική εκδήλωση;
- ✓ Έχετε ποτέ συμμετάσχει σε κάποια καλά οργανωμένη εκπαιδευτική εκδήλωση;
- ✓ Τι ήταν ιδιαίτερο για αυτή την εκδήλωση;

2. ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΪΣΙΟ

Για περισσότερες πληροφορίες, παρακαλώ απευθυνθείτε στο Εγχειρίδιο, Ενότητα 7, σελ. 45-51.

Οι διεργασίες οργάνωσης των μαθησιακών διαδικασιών είναι μια εκπαιδευτική φάση που αποτελείται από:

- Οργανωτική και τεχνική προετοιμασία της μαθησιακής διαδικασίας,
- Επιλογή και εκπαίδευση των εκπαιδευτών,
- Χρήση των μέσων ενημέρωσης για την πληροφόρηση σε σχέση με το εκπαιδευτικό πρόγραμμα
- Ένταξη πιθανών μαθητευόμενων

Οργανωτική και τεχνική προετοιμασία της μαθησιακής διαδικασίας

Μικρές ομάδες μέχρι 12 μαθητευόμενους

Παροχή χώρων και συναφούς διδακτικού / τεχνικού εξοπλισμού

Στόχος - χαλαρή και ασφαλής ατμόσφαιρα στην ομάδα μάθησης

Διαρρύθμιση καρεκλών / φωτισμού - το δωμάτιο θα πρέπει να είναι σωστά φωτισμένο / διακόσμηση / κατάλληλος εξοπλισμός / ο τεχνικός εξοπλισμός πρέπει να δοκιμαστεί / ποτά

Επιλογή και εκπαίδευση των εκπαιδευτών:

Οι εκπαιδευτές πρέπει να πιστεύουν ότι οι μαθητευόμενοι έχουν όλες τις δυνατότητες, αν και ελάχιστες γνώσεις και όχι επαρκείς δεξιότητες. Ο εκπαιδευτής είναι περισσότερο διευκολυντής της μάθησης παρά εκπαιδευτής.

Χρήση των μέσων ενημέρωσης

Παρά τη χρήση μέσων ενημέρωσης, οι εκπαιδευτικοί φορείς χρησιμοποιούν το κοινωνικό και επαγγελματικό τους δίκτυο για να δημοσιοποιήσουν το πρόγραμμα - το πιο σημαντικό εργαλείο ενημέρωσης είναι η προσωπική επαφή.

Καθοδήγηση και συμβουλευτική

Η παροχή βοήθειας και ενθάρρυνσης από τον σύμβουλο πριν από τη διαδικασία εκμάθησης, στο πλαίσιο της μαθησιακής διαδικασίας και μετά τη διαδικασία μάθησης, είναι απαραίτητη.

Η σημασία του καθορισμού της ομάδας στόχου

Ένταξη ενηλίκων με χαμηλό επίπεδο μόρφωσης και δεξιοτήτων

- Οι μαθητευόμενοι πρέπει να αισθάνονται ασφαλείς
- Ο εκπαιδευτής πρέπει να εντοπίζει δυνατά σημεία
- Δεν υπάρχουν ανόητες ερωτήσεις

Χρηματοδότηση

Χαμηλή οικονομική κατάσταση των μαθητών – Θα είναι καλό να συγχρηματοδοτούμε το πρόγραμμα, ώστε να είναι δωρεάν για τους μαθητευόμενους.

Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να είναι πλήρως ενημερωμένοι σχετικά με τη δυνατότητα συγχρηματοδότησης και την ένταξή τους σε δωρεάν μορφές εκπαίδευσης.

3. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

3.1. Δραστηριότητα 1

Χρόνος εκτίμησης: 25'

Σχηματίστε ομάδες των τριών, και ζητήστε από την κάθε υπό-ομάδα να φανταστεί και να γράψει και να συζητήσει τα οργανωτικά βήματα που πρέπει να αναληφθούν προκειμένου να οργανωθεί η βέλτιστη παράδοση του προγράμματος για ενήλικους μαθητευόμενους με χαμηλό επίπεδο μόρφωσης και δεξιοτήτων.

3.2. Δραστηριότητα 2

Χρόνος εκτίμησης: 25'

Μελέτη περίπτωσης: Έχετε έναν μαθητή στην ομάδα σας που είναι πολύ απαιτητικός / δεν είναι ποτέ ικανοποιημένος / βαριέται τις περισσότερες φορές. Διαταράσσει ολόκληρη την ομάδα. Παρακαλώ, περιγράψτε πώς θα οργανώσετε τη μαθησιακή διαδικασία με τέτοιο τρόπο ώστε να συμμετέχει περισσότερο. Συζητήστε τις πιθανές απαντήσεις (υπέρ και κατά) με το σύντροφό σας.

3.3. Δραστηριότητα 3

Χρόνος εκτίμησης: 10'

Συζητήστε περαιτέρω προβλήματα όπως το ρόλο του φυσικού φωτισμού, κτλ., βασιζόμενοι στην εμπειρία σας.

3.4. Δραστηριότητα 4

Χρόνος εκτίμησης: 10'

Δείτε τη φωτογραφία και περιγράψτε το μαθησιακό περιβάλλον. Το θεωρείτε κατάλληλο για τη μαθησιακή διαδικασία; Γιατί; Γιατί όχι;

ΕΛΕΓΞΤΕ ΤΗΝ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΣΑΣ

Ποιες δηλώσεις είναι ορθές και ποιες είναι λάθος;

1. Κατά την προετοιμασία της αίθουσας διδασκαλίας, ο μέντορας πρέπει να βρίσκεται μπροστά στους μαθητευόμενους ως μια φιγούρα εξουσίας.

ΟΡΘΟ

ΛΑΘΟΣ

2. Το κύριο καθήκον του μέντορα είναι να διευκολύνει τη μάθηση και να βοηθήσει τους μαθητευόμενους να κατανοήσουν τους εαυτούς τους και να αποκτήσουν γνώσεις για τον εξωτερικό λόγο.

ΟΡΘΟ

ΛΑΘΟΣ

3. Η διαδικασία μάθησης πρέπει να προσαρμοστεί στις ιστορίες ζωής του εκπαιδευόμενου.

ΟΡΘΟ

ΛΑΘΟΣ

4. Εάν θέλουμε να αυξήσουμε τον αριθμό των εκπαιδευομένων, θα πρέπει απλώς να το δημοσιεύσουμε και να το διαφημίσουμε σε μια εφημερίδα.

ΟΡΘΟ

ΛΑΘΟΣ

ΜΑΘΗΜΑ 7

ΜΑΘΑΪΝΟΝΤΑΣ ΠΩΣ ΝΑ ΜΑΘΑΪΝΩ

Χρόνος εκτίμησης: 4 παιδαγωγικές περίοδοι

Εισαγωγή

Αυτό το μάθημα έχει σκοπό να σας κάνει να σκεφτείτε τον τρόπο για να μάθετε και τον τρόπο με τον οποίο η μάθηση γίνεται πιο αποτελεσματική για τους μαθητευόμενους σας. Οι ενήλικες με χαμηλό επίπεδο μόρφωσης πρέπει να γίνουν πιο εξειδικευμένοι μαθητευόμενοι, επομένως η περισσότερη γνώση στον τομέα αυτό είναι ευπρόσδεκτη.

Περιεχόμενα

- Εξερεύνηση στη μάθηση του τρόπου μάθησης
- Εξερεύνηση μορφών μάθησης
- Εξερεύνηση διάφορων τεχνικών διδασκαλίας για μεμονωμένα μαθησιακά στυλ
- Ομαδική εργασία και συζήτηση

Στόχοι

Μετά το τέλος αυτού του μαθήματος, οι συμμετέχοντες / εκπαιδευτές θα έχουν ανακαλύψει *διαφορές στρατηγικές μάθησης* για να διδάξουν τους μαθητευόμενους τους, και θα έχουν *εντοπίσει διαφορετικά μαθησιακά στυλ*: οπτικό, ακουστικό, και κιναισθητικό, γραφής/ανάγνωσης . Θα έχουν *εξερευνήσει διάφορες τεχνικές διδασκαλίας* για την αντιμετώπιση αυτών των μορφών και θα έχουν *εμπλακεί με την ανάπτυξη των εκπαιδευτικών μαθημάτων* μέσω της χρήσης αυτών των τεχνικών.

Μέθοδοι

- ✓ Υποβολή μιας εισαγωγικής ερώτησης που θα οδηγήσει στη συζήτηση
- ✓ Θεωρητικό Πλαίσιο
- ✓ Προβολή βίντεο

- ✓ Συζήτηση
- ✓ Διαδικτυακά Κουίζ για την εξεύρεση του μαθησιακού σας στυλ
- ✓ Έλεγχος της κατανόησης σας

Εξοπλισμός

Ασπροπίνακας, πίνακας παρουσιάσεων, οθόνη, φορητός υπολογιστής, προβολέας, παρουσίαση σε PowerPoint, εφαρμογή Kahoot που θα είναι εγκαταστημένη στα κινητά τηλέφωνα των συμμετεχόντων σας και στον φορητό υπολογιστή του διοργανωτή, μαρκαδόροι, φύλλα A4, Wi-Fi.

61

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΕΡΩΤΗΣΗ

Με ποιο τρόπο μαθαίνετε *εσείς*; Ποιες στρατηγικές εφαρμόζετε;

2. ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΪΣΙΟ/ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ ΤΟ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ

Χρόνος εκτίμησης: 1 παιδαγωγική περίοδο

Αυτό το μέρος είναι αφιερωμένο στις στρατηγικές μάθησης και στις μορφές μάθησης.

2.1. Μελετήστε και συζητήστε για τις ακόλουθες **στρατηγικές μάθησης**, συγκρίνοντας τις εν συντομία με τις δικές σας στρατηγικές. Υποθέστε ότι οι μαθητευόμενοι σας πρέπει να μάθουν νέα πράγματα. Ακολουθούν μερικές στρατηγικές που θα μπορούσατε να τους διδάξετε.

- Μην προσπεράσετε το πρώτο κεφάλαιο ενός κειμένου διαβάζοντας τη μία γραμμή μετά την άλλη. Αντ' αυτού, κάνετε πρώτα μία γενική ανάγνωση/σκανάρισμα. Κοιτάζτε τις επικεφαλίδες, τις λέξεις με έντονα γράμματα, τις εικόνες, τα διαγράμματα πρώτα, αλλά και την περίληψη. Αυτό θα σας επιτρέψει να οργανώσετε τις σκέψεις σας.

- Βγάλτε ένα σημειωματάριο ή ένα κομμάτι χαρτί –θα διαβάσετε το επόμενο κεφάλαιο και θα παίρνετε σημειώσεις. Γράψτε κάτω τις βασικές πληροφορίες. Αποφύγετε την ανάγνωση χωρίς σκέψη.
- Απαντήστε στις ερωτήσεις στο τέλος του μαθήματος.
- Πρέπει να συγκεντρωθείτε. Είναι εύκολο να χάνετε την προσοχή σας (περαστικοί, κάνετε σκέψεις για τους φίλους, κλπ.).
- Όταν συγκεντρώνετε, βάζετε συγκεκριμένα μέρη του εγκεφάλου σε δράση. Δηλαδή, βρίσκεστε σε ‘εστιασμένη λειτουργία’. Ενώ βρίσκεστε σε ‘διάχυτη λειτουργία’ όταν ονειρεύεστε. Ο εγκέφαλος σας πρέπει να ανατρέχει ανάμεσα στις δύο λειτουργίες.
- Όταν μαθαίνετε καινούρια πράγματα, πρέπει να εστιάσετε στο να πυροδοτείτε τη μάθηση.
- Εάν δεν κατανοήσετε την αρχική εξήγηση, μπορεί να κολλήσετε.
- Μπορείτε όμως να βρίσκεστε και σε ‘διάχυτη λειτουργία’. Επομένως, παρέχετε στο μυαλό σας μια ιδέα γι’ αυτό που επέρχεται.
- Ανατρέξτε στις σημειώσεις σας ή ζητήστε από τους εκπαιδευτές να σας εξηγήσουν και πάλι.
- Ίσως να παραμείνετε κολλημένοι μέχρι να απενεργοποιήσετε τη λειτουργία εστίασης σας.
- Κάντε ένα διάλειμμα ή επικεντρωθείτε σε κάτι άλλο. Μην κάνετε μεγάλα διαλείμματα.
- Όταν αρχίσετε να κάνετε μια δραστηριότητα που δε σας αρέσει, μοιάζει με πόνο. Τα κέντρα πόνου ενεργοποιούνται. Ωστόσο, αυτός ο πόνος συχνά απομακρύνεται γρήγορα όταν ξεκινάτε τη δραστηριότητα.
- *Ενεργοποιητές της ‘διάχυτης λειτουργίας’:* άκουσμα μουσικής, τρέξιμο, διάβασμα, μαγειρική, βόλτα, κτλ. Υπάρχει πρόβλημα όταν αναβάλλετε πράγματα για αργότερα. Εξαλείψτε όλους τους περισπασμούς (το τηλέφωνο σας, την τηλεόραση, το διαδίκτυο, κτλ.).

- Ρυθμίστε το χρονόμετρο για 25 λεπτά. Είκοσι πέντε λεπτά δεν είναι πολλά. Συγκεντρωθείτε. Μετά τα 25 λεπτά, ανταμείψτε τον εαυτό σας. Όταν ανταμείβεστε, το μυαλό σας εστιάζει καλύτερα.
- Είστε σε κατάσταση όπου δεν επιθυμείτε να ολοκληρώσετε τις δουλειές σας. Μπορείτε να χαθείτε στις σκέψεις σας, αλλά να τις επαναφέρετε σύντομα.
- Ενεργή ανάκληση μνήμης: Κοιτάξτε μακριά από το χαρτί και προσπαθείτε να θυμηθείτε τις ιδέες-κλειδιά.

(2.2.) Μορφές μάθησης

Χρόνος: 15'

Προβάλετε το ακόλουθο επεξηγητικό βίντεο για τα μαθησιακά στυλ και εντοπίστε ποιο/α σας ταιριάζει καλύτερα .

Ποια είναι το δικό σας μαθησιακό στυλ; www.youtube.com/watch?v=uQkTho2or8U

3. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

3.1. Δραστηριότητα 1

Χρόνος Εκτίμησης: 45'

(3.1.) Οι συμμετέχοντες μπορούν να χρησιμοποιήσουν την εφαρμογή Kahoot για να συμμετάσχουν σε ένα μικρό παιχνίδι-τεστ για να εξετάσουν τις γνώσεις τους για τις διάφορες τεχνικές διδασκαλίας για το κάθε μαθησιακό στυλ. Ο εκπαιδευτής προετοιμάζει 7-10 ερωτήσεις ρωτώντας ποιες τεχνικές ανήκουν σε σε κάθε μαθησιακό στυλ (π.χ. χρήση χρωμάτων, διαγραμμάτων, και γραφικών, καταγραφή σημειώσεων, διανομή φυλλαδίων, διεξαγωγή πειραμάτων, και οργάνωση εκπαιδευτικών εκδρομών). Ακολουθεί μια παρουσίαση με λεπτομερείς πληροφορίες για τις διαφορετικές τεχνικές μάθησης ανά κατηγορία. Η παρουσίαση θα περιλαμβάνει επίσης πληροφορίες σχετικά με δύο πρόσθετες μεθόδους που ενισχύουν τη μαθησιακή διαδικασία των ενήλικων με χαμηλό επίπεδο δεξιοτήτων. Αυτές είναι η βιωματική μάθηση και η μάθηση μέσω αναλογιών. Στη συνέχεια ακολουθεί συζήτηση και υποβολή ερωτημάτων.

3.2. Δραστηριότητα 2

Χρόνος Εκτίμησης: 45'

(3.2.) Χωριστείτε σε υπό-ομάδες των 4-5 ατόμων, και σχεδιάστε το δικό σας περιεκτικό σχέδιο μαθήματος. Στο σχέδιο μαθήματος πρέπει να γίνεται χρήση τεχνικών από τουλάχιστο τρία μαθησιακά στυλ (οπτικό, ακουστικό, γραφή/ανάγνωση και κιναισθητικό). Η κάθε ομάδα παρουσιάζει το σχέδιο μαθήματος και οι άλλες ομάδες μοιράζονται τα σχόλια τους, προτείνουν αλλαγές και απόψεις με βάση τις εκπαιδευτικές τους εμπειρίες με αυτή την ομάδα των μαθητών.

64

ΕΛΕΓΞΤΕ ΤΗΝ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΣΑΣ

Ποιες δηλώσεις είναι ορθές και ποιες είναι λάθος;

1. Οι μαθητευόμενοι θα πρέπει να διαβάσουν προσεκτικά κάθε γραμμή του κειμένου, εάν θέλουν να κατανοήσουν καλά το κείμενο.

ΟΡΘΟ   ΛΑΘΟΣ

2. Ο αριθμός μαθησιακών στυλ είναι αναρίθμητος, αφού το κάθε άτομο έχει το δικό του στυλ μάθησης.

ΟΡΘΟ   ΛΑΘΟΣ

3. Οι μαθητευόμενοι πρέπει να μεταβαίνουν από την 'εστιασμένη λειτουργία' στη 'διάχυτη λειτουργία' και αντίστροφα.

ΟΡΘΟ   ΛΑΘΟΣ

ΜΑΘΗΜΑ 8

ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΤΠΕ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

Χρόνος εκτίμησης: 3 παιδαγωγικές περίοδοι

Εισαγωγή

Οι εκπαιδευτές ενηλίκων έχουν δεξιότητες όσο αφορά την επίλυση προβλημάτων, καθώς και δεξιότητες ΤΠΕ, οι οποίες είναι παρόμοιες με αυτές άλλων ενηλίκων με πανεπιστημιακή εκπαίδευση. Το ερώτημα είναι εάν τις χρησιμοποιούν επαρκώς στην επαγγελματική τους εργασία, ιδιαίτερα στην παράδοση εκπαιδευτικών προγραμμάτων; Είναι σημαντικό να χρησιμοποιούνται δεξιότητες ΤΠΕ κατά τη διάρκεια εκπαίδευσης και κατάρτισης ενηλίκων με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο, εφόσον αυτό φέρει μια θετική απήχηση σε αυτούς τους μαθητευόμενους. Επιπλέον, καθώς αυτοί οι μαθητευόμενοι φοβούνται να κάνουν λάθη και έχουν λιγότερη αυτοπεποίθηση, απολαμβάνουν να χρησιμοποιούν ΤΠΕ.

Περιεχόμενο

- Τα οφέλη των ΤΠΕ στην εκπαίδευση ενηλίκων
- Τα διάφορα εργαλεία ΤΠΕ και πώς να τα χρησιμοποιείτε στην εκπαίδευση
- Εργαλεία ΤΠΕ για την κοινή χρήση περιεχομένων
- Παιχνιδοποίηση (Gamification) και τα οφέλη της στην εκπαίδευση ενηλίκων
- Κοινή χρήση περιεχομένων

Στόχοι

Με το τέλος αυτού του μαθήματος, οι μαθητευόμενοι θα αποκτήσουν μια γενική γνώση όσο αφορά τα πιο δημοφιλή εργαλεία ΤΠΕ και πώς να τα χρησιμοποιούν στην εκπαίδευση ενηλίκων. Θα μπορέσουν να κατανοήσουν τα ωφέληματα των εργαλείων ΤΠΕ ώστε να παροτρύνουν τους μαθητευόμενους τους.

Μέθοδοι

- ✓ Υποβολή μιας εισαγωγικής ερώτησης που θα οδηγήσει στη συζήτηση
- ✓ Χρήση του προγράμματος Canva για το σχεδιασμό και τη δημιουργία ιστοριών
- ✓ Επίλυση προβλημάτων
- ✓ Προβολή βίντεο
- ✓ Συζήτηση
- ✓ Έλεγχος της κατανόησης σας

Εξοπλισμός

Ασπροπίνακας, οθόνη, φορητός υπολογιστής, προβολέας, Canva παρουσίαση, Kahoot που θα είναι εγκαταστημένη στα κινητά τηλέφωνα των συμμετεχόντων σας και του και στον φορητό υπολογιστή του διοργανωτή, μαρκαδόροι, φύλλα A4, Wi-Fi.

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΕΡΩΤΗΣΗ

Ποια εφαρμογή εφαρμόζετε μέχρι τώρα στην εκπαιδευτική σας εργασία, γιατί και με ποιο τρόπο;

2. ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΪΣΙΟ

Η τεχνολογία και το διαδίκτυο έχουν αλλάξει τη ζωή μας σε πολλές πτυχές, και η εκπαίδευση έχει επηρεαστεί από αυτές τις αλλαγές.

2.1 Τα οφέλη της χρήσης εργαλείων ΤΠΕ στην Εκπαίδευση Ενηλίκων

Καταρχήν, ποια είναι **τα οφέλη** της τεχνολογίας σε σχέση με την εκπαίδευση;

- Είναι πιο **αποτελεσματική όσο αφορά το χρόνο**
- Είναι προσβάσιμο σε ένα **ευρύτερο κοινό**, ακόμη και σε μαθητευόμενους που ζουν σε απομακρυσμένες περιοχές και δεν έχουν χρόνο να πάνε σε εκπαιδευτικό κέντρο
- Μπορεί να πραγματοποιηθεί οποτεδήποτε και οπουδήποτε
- Οι μαθητευόμενοι μπορούν να **αποτελέσουν μέρος μιας μεγαλύτερης κοινωνίας** και να ανταλλάξουν ιδέες και εμπειρίες με άτομα από άλλες περιοχές ή ακόμη και από άλλες χώρες
- Είναι επίσης μια ευκαιρία για εκπαιδευτές **να συνεργαστούν με άλλους εκπαιδευτές**
- Προϋποθέτει **νέα μέσα επικοινωνίας και αξιολόγησης**, για παράδειγμα αξιολόγηση από ομότιμους
- Προσφέρει μεγαλύτερο κίνητρο
- Εξασφαλίζει **τις ατομικές ανάγκες των μαθητών**

2.2 Εργαλεία ΤΠΕ στην Εκπαίδευση Ενηλίκων

Όταν μιλάμε για ΤΠΕ, εννοούμε την Τεχνολογία Πληροφοριών και Επικοινωνίας

Ο εκπαιδευτής πρέπει να αποφασίσει για το περιεχόμενο και τον τρόπο χρήσης των εργαλείων ΤΠΕ. Πρέπει επίσης να αποφασίσει αν μια συγκεκριμένη ομάδα είναι έτοιμη για ορισμένα εργαλεία ή όχι. Καθώς μιλάμε για μαθητευόμενους με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο ή με λειτουργικό αναλφαβητισμό, κάποιιοι από αυτούς ίσως δεν είναι εξοικειωμένοι με κάποια από τα εργαλεία και αυτό μπορεί να τους δημιουργήσει επιπλέον άγχος.

1. Παρουσίαση με τη χρήση Διαφανειών

Το εργαλείο Powerpoint αποτελούσε πάντα την καλύτερη επιλογή για τη δημιουργία παρουσιάσεων στην τάξη, αλλά υπάρχουν και πολλά άλλα εργαλεία, όπως το Emaze (www.emaze.com/), το Prezi (www.prezi.com/dashboard/next/), το HaikuDeck (www.haikudeck.com/) και το powtoon (www.powtoon.com/).

Ο εκπαιδευτής μπορεί να χρησιμοποιήσει αυτά τα εργαλεία για τη δημιουργία παρουσιάσεων ή να ζητήσει από τους μαθητευόμενους να δημιουργήσουν τις δικές τους παρουσιάσεις.

2. Εκπαιδευτικές Κάρτες (Flash cards)

Οι Εκπαιδευτικές Κάρτες είναι πολύ χρήσιμες για την εκμάθηση και αξιολόγηση του λεξιλογίου της μητρικής γλώσσας των μαθητών, καθώς και μιας ξένης γλώσσας.

Μερικές από τις χρησιμότητες τους είναι: Για την αφήγηση ιστοριών, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε κάρτες με εικόνες που να αφηγούνται μια ιστορία. Μπορείτε ακόμη και να προσθέσετε λέξεις-κλειδιά ή να χρησιμοποιήσετε ένα βίντεο χωρίς φωνή για να επινοήσετε τη δική σας ιστορία.

3. Το Canva είναι μια εφαρμογή φιλική προς το χρήστη, που χρησιμοποιείται για το σχεδιασμό

Με τη χρήση του CANVA, εκπαιδευτές ενηλίκων μπορούν να δημιουργήσουν όμορφα σχέδια. Μπορούν να χρησιμοποιήσουν την ιδιότητα μεταφοράς και απόθεσης (drag-and-drop) και σχεδιαγράμματα για να σχεδιάσουν, μοιραστούν, και να εκτυπώσουν εκπαιδευτικές κάρτες, λογότυπα, παρουσιάσεις, και μπορούν να μάθουν πώς να δημιουργούν εξαιρετικά γραφικά και έγγραφα– για παράδειγμα για αναρτήσεις στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Το CANVA είναι καλό για τη δημιουργία ιστοριών create που βοηθούν τους ενήλικες με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο να κατανοήσουν εύκολα το νόημα και να το θυμούνται.

4. Βίντεο και Ακουστικό Υλικό

Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε υφιστάμενα βίντεο από πλατφόρμες που περιέχουν βίντεο όπως το YouTube (www.youtube.com/), το Vimeo (www.vimeo.com/), το Ted-Ex (www.ted.com/watch/tedx-talks), μερικά από τα οποία περιέχουν και επιπρόσθετες δραστηριότητες.

Μπορείτε να αναζητήσετε το τραγούδι και τους στίχους και να κάνετε κάποιες ασκήσεις, για παράδειγμα να αφαιρέσετε κάποιες λέξεις τις οποίες πρέπει να συμπληρώσουν οι μαθητευόμενοι, ή να χρησιμοποιήσετε υφιστάμενες πλατφόρμες, όπως το lyrics training (www.es.lyricstraining.com/)

Μπορείτε να δημιουργήσετε τα δικά σας βίντεο ή να ζητήσετε από τους μαθητευόμενους να τα δημιουργήσουν. Για να δημιουργήσετε τα δικά σας βίντεο, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τα ακόλουθα προγράμματα: το Openshot (www.openshot.org/), το PodBean (www.podbean.com/), το Spreaker (www.spreaker.com/) ή το Camtasia (www.techsmith.com/).

5. Παιχνιδοποίηση (Gamification)

Είναι η χρήση μηχανισμών παιχνιδιού σε μη παιγνιώδεις καταστάσεις, προκειμένου να βελτιωθεί η εμπλοκή και η μάθηση των χρηστών. Εάν τα πράγματα είναι ευχάριστα, θα γίνουν αντιληπτά ως εύχρηστα και αποτελεσματικά.

Υπάρχουν πολλές ιστοσελίδες δημιουργίας παιχνιδιών για εκπαιδευτές. Μερικά από τα πιο δημοφιλή είναι:

- The teacher's corner (www.theteacherscorner.net/)
- That Quiz (www.thatquiz.org/)
- Puzzlemaker (www.puzzlemaker.discoveryeducation.com/)
- Tools for Educators (www.toolsforeducators.com/)
- Kahoot (www.kahoot.com/)

Όταν συγγράφαμε αυτό το εκπαιδευτικό πρόγραμμα, υπήρχαν μόνο μερικές διαθέσιμες ιστοσελίδες. Καθώς καινούριες ιστοσελίδες και διαδικτυακά εργαλεία συνεχίζουν να εμφανίζονται, ο εκπαιδευτής πρέπει να προσπαθεί να ενημερώνεται συνεχώς.

6. Κοινή χρήση περιεχομένων

Η τεχνολογία και το διαδίκτυο είναι επίσης πολύ χρήσιμα εργαλεία για την κοινή χρήση περιεχομένων με άλλους εκπαιδευτές ή μαθητευόμενους. Για αυτό τον σκοπό, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε το Google Drive ή ειδικά για εκπαιδευτικούς σκοπούς, το Google Classroom.

Το Google Classroom είναι μια δωρεάν διαδικτυακή υπηρεσία που στοχεύει στην απλούστευση της δημιουργίας, διανομής, και αξιολόγησης εργασιών χωρίς τη χρήση χαρτιού.

2.3 Συμπέρασμα

- Τα εργαλεία ΤΠΕ στην εκπαίδευση ενηλίκων έχουν πολλά οφέλη, καθώς καθιστούν τις τάξεις πιο δυναμικές και ενδιαφέρουσες. Ενθαρρύνουν τους μαθητευόμενους και διευκολύνουν τη μάθηση τους.
- Από την άλλη, ο εκπαιδευτής πρέπει να ενημερώνεται συνεχώς, κάτι το οποίο είναι πολύ χρονοβόρο, και ορισμένοι ενήλικες μαθητευόμενους ίσως να μην είναι εξοικειωμένοι με τα εργαλεία ΤΠΕ και να θεωρήσουν τις διαδικτυακές δραστηριότητες αγχωτικές. Ορισμένοι ίσως δεν έχουν υπολογιστή ή διαδίκτυο στο σπίτι.
- Ο ρόλος του εκπαιδευτή είναι να αποφασίζει εάν οι μαθητευόμενοι είναι έτοιμοι να χρησιμοποιήσουν τα εργαλεία ΤΠΕ στην τάξη και ποια από αυτά είναι τα πιο κατάλληλα.

3. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

3.1 Δραστηριότητα 1

Παρακολουθήστε το ακόλουθο βίντεο σχετικά με το πώς να προετοιμάσετε μια παρουσίαση με τη χρήση του Prezi, και ακολουθήστε τα βήματα που παρουσιάζονται στο βίντεο για να δημιουργήσετε μια δική σας παρουσίαση: www.youtube.com/watch?v=cca17J8ohr8

Οι μαθητευόμενοι παρακολουθούν το βίντεο και εργάζονται σε ζεύγη για να δημιουργήσουν τη δική τους παρουσίαση. Μπορούν να κάνουν σημειώσεις και να ανατρέξουν στο βίντεο για οποιαδήποτε διευκρίνιση όποτε αυτοί θελήσουν.

3.2 Δραστηριότητα 2

Προετοιμάστε ένα Κουίζ χρησιμοποιώντας το Kahoot που να αφορά ένα θέμα σχετικά με τον εκπαιδευτικό πρόγραμμα. Εξηγήστε στους μαθητευόμενους τον τρόπο για να το χρησιμοποιήσουν για να παίξουν. Όταν θα έχουν τελειώσει το παιχνίδι, ζητήστε τους να ανατρέξουν στη ιστοσελίδα του Kahoot www.kahoot.com και σε μικρές ομάδες (μέχρι 3 μαθητευόμενους) να προετοιμάσουν ένα κουίζ για να παίξουν στην τάξη.

Αν οι μαθητευόμενοι εμφανίζουν δυσκολίες στη προετοιμασία του Κουίζ Kahoot μέσω των οδηγιών στην ιστοσελίδα, μπορούν να παρακολουθήσουν το πιο κάτω βίντεο:

www.youtube.com/watch?v=sY9Bc9ILigY

ΕΛΕΓΞΤΕ ΤΗΝ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΣΑΣ

1. Τα Εργαλεία ΤΠΕ δεν είναι κατάλληλα για την εκπαίδευση ενηλίκων, χρησιμοποιούνται συχνά για τα παιδιά στα σχολεία.

ΟΡΘΟ

ΛΑΘΟΣ

72

2. Ποιες από αυτές τις δηλώσεις ΔΕΝ είναι ορθές:

- α. Τα εργαλεία ΤΠΕ ενθαρρύνουν περισσότερο τη μάθηση
- β. Τα εργαλεία ΤΠΕ ανταποκρίνονται στις ατομικές ανάγκες των μαθητών
- γ. Τα εργαλεία ΤΠΕ είναι πολύπλοκα στη χρήση τους και δεν υπάρχει λόγος χρήσης τους στην εκπαίδευση
- δ. Τα εργαλεία ΤΠΕ έχουν πολλά οφέλη για τους μαθητευόμενους, αλλά είναι χρονοβόρα για τον εκπαιδευτή

3. Ποιο από αυτά τα προγράμματα ΔΕΝ αποτελεί εφαρμογή για την προετοιμασία παρουσιάσεων

- α. Emaze
- β. Prezi
- γ. Kahoot
- δ. Powtoon

4. Η Παιχνιδοποίηση (Gamification) είναι η χρήση μηχανισμών παιχνιδιού σε μη παιγνιώδεις καταστάσεις για να επιτευχθεί η βελτίωση της εμπλοκής και της μάθησης των χρηστών

ΟΡΘΟ

ΛΑΘΟΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΗΓΕΣ

73

<https://www.youtube.com/watch?v=RIzENI49m-g>

<https://www.youtube.com/watch?v=c-GVx-XUqnc>

https://www.youtube.com/watch?v=nqeKgUSwN_8

(Oakely, B: Sejnowski, T. (2018). *Learning how to learn*. New York: Penguin Random House.

Lean – Jazz Analogy 2 <https://www.youtube.com/watch?v=WH9dLnkBCrU>

Vark Strategies <http://vark-learn.com/strategies/>

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Lesson 1

1- ΛΑΘΟΣ   2- ΟΡΘΟ   3- ΟΡΘΟ

Lesson 2

1. γ   2- ΛΑΘΟΣ   3- ΟΡΘΟ   4- δ

Lesson 3

1. ΟΡΘΟ   2- ΟΡΘΟ   3- ΟΡΘΟ

Lesson 4

1. ΛΑΘΟΣ   2- ΛΑΘΟΣ   3- ΟΡΘΟ

Lesson 5

1. ΛΑΘΟΣ   2- ΛΑΘΟΣ   3- ΟΡΘΟ

Lesson 6

1. ΛΑΘΟΣ   2- ΟΡΘΟ   3- ΟΡΘΟ   4. ΛΑΘΟΣ

Lesson 7

1. ΛΑΘΟΣ   2- ΟΡΘΟ   3- ΟΡΘΟ

Lesson 8

1. ΛΑΘΟΣ   2- γ   3. γ   4- ΟΡΘΟ

Το έργο **LearnersMot** συντονίζεται από

Edensol, Ισπανία

www.edensol.eu

σε συνεργασία με

Eurocrea Merchant, Ιταλία

www.eurocreamerchant.it

Eurosucccess Consulting, Κύπρος

www.eurosc.eu

Slovenian Third Age University, Σλοβενία

www.utzo.si

UPI, Σλοβενία

www.upi.si

Αριθμός έργου: 2017-1-ES01-KA204-038414

www.learnersmot.eu

"Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την παραγωγή αυτής της δημοσίευσης δεν συνιστά έγκριση του περιεχομένου της που αντικατοπτρίζει μόνο τις απόψεις των συγγραφέων και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν."